

CARTA XIHNA ÑUHUN JA NI NTEE SAN PABLO APOSTOL NUU NDA NCHIVI ÑUU CORINTO

¹ Maá nī cúu Pablo, de nī ncana Yāā Dios nduhū jā cúu nī apóstol Jesucristo. Chi súcuán nī jētahān inī yā nī ntají yā nduhū jā nacani nī tūhun yā. De ndúū ni jín hermano ō Sóstenes

² té nī carta yáhá cuēē nūū ndá ndóhó nchivī ñuū Corinto jā cándíja nú Yāā Dios. Chi cúu ndá nú nchivī maá yā, chi yíhí nú ndahá Cristo Jesús. Chi nī ncana Yāā Dios ndá nú jā coo ndoo coo iī nū nūū yā. De nī ncana yā ndá nú jondē jín ndá cā nchivī jā nácunehen ji maá Jētohō ō Jesucristo, ní-ni cúu nūū íyó ndá ji. Chi Jētohō ndācá ō jín ndá ji cúu yā.

³ De ñúhún inī ni jā Tatá ó Yāā Dios jín Jētohō ō Jesucristo ná sáhá cā yā jā váha ndá nú, de sáhá yā jā coo ndeé coo siī inī nū.

Cristo cúu jā sáhá ndācá jā váha yóhó

⁴ De níní nácuetáhví nī nūū Yāā Dios jā síquī ndá nú, chi jā jín Cristo Jesús nī nsáhá yā jā váha ndá nú.

⁵ Chi yíhí nú ndahá Cristo, de jā ñúcuán nī nsáhá Yāā Dios jā íyó cuicá ndá nú jín ndācá tūhun yā, chi jícūhun váha inī nū, de cúu nácani nú.

⁶ Chi súcuán cúu jā íñí nīhin ndá nú jín tūhun Cristo jā ní nacani ndá nī nūū nū.

⁷ De súcuán de nduú cúmanī ni iin tāhvī jā jéhe yā jā cuu ánō ndá nú juni ndétu nú quīvī jā nenda nijīn Jētohō ō Jesucristo.

⁸ De maá yā chi sáhá yā jā cuiñi nīhin ndá nú jondē jīnu quīvī, tácuā mā cōó cuāchi sīquī nū quīvī jā nenda Jētohō ō Jesucristo.

⁹ Chi squíncuu Yāā Dios ndācá jā ní nquee yuhú yā, de nī ncana yā ndá nú tácuā cunī tāhán nú jíin Sēhe yā, Yāā cúu Jētohō ō Jesucristo.

Sīquī jā má cōó sīn inī jī jíin táhán jī

¹⁰ Hermano, jondē jíin sívī Jētohō ō Jesucristo cáhān ndāhvī nī jíin ndá nú jā inuú-ni natúhún ndá nú jíin táhán nú, de mā cōó sīn inī nū, chi sa vāha inuú coo inī ndá nú jíin ndācá jā jáni inī nū.

¹¹ Súcuán cáhān ni, ñanī mánī, chi nī ncachī tūhun ndá nchivī vehe Cloé nūū ni jā tétáhán ndá nú.

¹² Chi tá iin iin nú sīn sīn cáhān nū: Nduhū chi jíin Pablo íñī nī, cáhān sava nú. De sava cā nū: Nduhū chi jíin Apolos. Nduhū chi jíin Pedro. Nduhū chi jíin Cristo. Cáhān ndá nú.

¹³ De jā cáhān ndá nú súcuán, ¿de á jáni inī nū jā sīn sīn Cristo cúu jā nācani ndá nī tūhun? ¿De á nduhū jā cúu Pablo nī jīhī yīcā cruz jā jéhē ndá nú? ¿De á jíin sívī nduhū nī jenduté ndá nú?

¹⁴ Nduú cuitī. De cútahvī ni nūū Yāā Dios jāā nduú cuāhā ndá nú ní scuénduté nī, chi vāchi Crispo jíin Gayo-ni,

¹⁵ tácuā mā cáhān ni iin nú jā jíin sívī nī nī jenduté nú.

¹⁶ De cáta núcūhun inī ni jā suni nī scuénduté nī Estéfnas jíin nchivī vehe dē. De sanaā de súcuán-ni cúu nchivī jā ní scuénduté nī, jáni inī ni.

17 Chi nduú ní ntétíñú Cristo nduhū jā scuénduté nī, chi sa jā nacani nī tūhun jā scácu yā nchivī. De nduú ní ndúcú nī jā stéhēn ni nūū nū iin modo ndíhí jā má jícūhun inī nū, chi tú sūcuán de mā cūú jícūhun vāha inī nū tūhun jā ní jhī Cristo yīcā cruz nícu.

Jín Cristo nī stéhēn Yāā Dios poder yā jín tūhun ndíhí yā

18 De tūhun jā ní jhī yā yīcā cruz jā scácu yā nchivī, chi tūhun naā cuitī cúu nūū ndá nchivī jā cuáhān nūū tñnū tāhvī. Sochi ndá máá ó jā cuáhān ó nūū cācu ó, chi jínī ó jā tūhun Yāā Dios jā ndíso poder cúu.

19 Chi sūcuán yósō nūū tutū ī jā ní ncāhān Yāā Dios:
Ná snāā ni tūhun ndíhí jā cāhān nchivī ndíhí
cuenta ñayíví yáhá,
de mā cuétáhvī nī tūhun cāhān ndá nchivī jā jáni inī
jā jínī vāha.

Ncachī yā.

20 ¿Túsaá de ní cuetíñú ndá tēe ndíhí cuenta ñayíví yáhá, jín ndá tēe stéhēn tutū, jín ndá tēe jā nánducú vāha síquī ndá jā stéhēn nchivī ñayíví? Chi ndācá tūhun ndíhí cuenta ñayíví yáhá, nī ncāhān Yāā Dios jā tūhun naā cuitī cúu.

21 Chi ndíhí ndasí sáhá Yāā Dios. Chi ndá tūhun ndíhí jā jínī nchivī ñayíví, nī ncachī yā jāá nduú jétíñú jā cunī ji nāsa Yāā cúu yā. Nūcuán de nī jētahān inī yā jā jín tūhun yā jā nācani ndá nī de scácu yā nchivī cándíja, vísō jáni inī nchivī ñayíví jā tūhun naā cuitī cúu.

22 Chi nchivī hebreo, maá-ni jā cúnī ji jā sáhá Yāā Dios cuāhā tiñu ñáhnú jā stéhēn poder yā. De

nchivī griego chi maá-ni sīquī tūhun ndíchí cúu jā ndíhvī inī ji.

²³ Sochi ndá máá nī chi sa nácani nī tūhun jā ní jīhī Cristo yīcā cruz jā scácu yā nchivī. De tūhun yáhá sáhá jā cúyichī inī nchivī hebreo, de nchivī ndá cā nación chi jáni inī ji jā tūhun naā cuitī cúu.

²⁴ Sochi ndá nchivī jā ní ncana yā jā ní nguīvi ndahá yā, vísō nchivī hebreo á nchivī griego, chi jínī ji jā jín Cristo nī stéhēn Yāā Dios poder yā jín tūhun ndíchí yā.

²⁵ Chi tūhun Yāā Dios jā cáhān nchivī jā tūhun naā cuitī cúu, ndíchí ndasí cā nsūú cā tūhun ndíchí nchivī. De jáni inī nchivī jāá nduú nā poder yā tá nī jīhī Jesús jā scácu yā yóhó, de nduú chi téyí ndasí cā poder yā ñúcuán nsūú cā poder nchivī.

²⁶ Hermano, ndá máá nú cúu jā ní ncana yā nī nguīvi nú ndahá yā. De cundēhé ndá nú jāá nduú íyó cuāhā nū jā ndíchí jín tūhun ñayīví, de ni nduú íyó cuāhā nū jā tátúnī, de ni nduú íyó cuāhā nū jā cúu sēhe nchivī cúñáhnú.

²⁷ Chi sa nī nacāji Yāā Dios ndācá jā cáhān nchivī ñayīví jāá nduú ndíchí cuitī, tácuá coo tūhun canoō nū ndācá jā ndíchí. De nī nacāji yā nchivī jāá nduú téyí inī ñayīví, tácuá coo tūhun canoō nū nchivī téyí.

²⁸ De suni nī nacāji yā ndācá jāá nduú cúñáhnú inī ñayīví, jín ndācá jā sáhá jéhe inī ji nū, jondē jín ndācá jā jáni inī ji jāá nduú tiñu, tácuá snúu yā ndācá jā cúñáhnú inī ñayīví.

²⁹ Súcuán nī nsáhá yā tácuá ni iin nchivī mā cúú sáhá téyí ji maá ji nū yā.

³⁰ Sochi ndá máá nú chi nī nsáhá Yāā Dios jā inuú-ni cúu nú jín Cristo Jesús. Chi jondē nū maá

yā nī nīhīn ō tūhun ndíchí, de nī sndáhvā yā cuāchi ó, de nī nsáhá yā jā íyó ndoo íyó īī ō nūū yā, chi nī scácu yā yóhó.

³¹ Túsaá de ná cóo tá cúu nūū cáhān tutū: Tú iin nchivī cúnī ji cutéyíí ji, de ná cutéyíí ji sīquī jā ní nsáhá maá Jētohō ō jēhē ji, cáchī.

2

Jā nácani Pablo tūhun jā ní jīhī Cristo

¹ De nduhū, hermano, tá nī jēē ni nūū ndá nú jā nacani nī tūhun ndāā Yāā Dios, de nduú ní nácani nī tūhun ndíchí jā má jícūhun inī nū.

² Chi tá nī īyo nī jín nú de nduú nā incā tūhun ní ndúcú nī jā cachī tūhun nī nūū nū, chi maá-ni tūhun Jesucristo jā ní jīhī yā yīcā cruz jā scácu yā yóhó.

³ De tá nī jēē ni nūū ndá nú, chi nduú nā fuerza ni, de yúhú nī, de quísi nī.

⁴ De tá nī nacani nī tūhun nūū ndá nú, chi nsūū jín tūhun ndíchí nchivī ñayīví ní scándija nī ndá nú, chi sa jín poder maá Espíritu Yāā Dios nī stéhēn ni nūū nū,

⁵ tácu mā cuiñí nú sīquī tūhun ndíchí jā cáhān nchivī, chi sa cuiñi nú sīquī poder Yāā Dios.

Jín Espíritu de stéhēn Yāā Dios nāsa Yāā cúu yā

⁶ De ndāā chi ndíchí cáhān ndá nī jín ndá nchivī ja nī jija jín tūhun jā cándija ji yā. Sochi nsūū tūhun ndíchí jā íyó inī ñayīví yáhá, de ni nsūū tūhun ndíchí jā cáhān ndá tēe cúñáhnú ñayīví yáhá, chi ndá tēe ñúcuán chi yáha-ni jā cúñáhnú dē.

⁷ Chi tūhun jā cáhān ndá nī cúu tūhun ndíchí maá Yāā Dios jā ní nchiyuhū. Chi tūhun ndíchí ñúcuán jā ní īyo yuhū, chi nī jaquīn Yāā Dios jondē ncháha

ca jēcōo ñayīví, tácuca cācu ó jā cutecū ō ní cání sāhá tūhun ñúcuán.

⁸ Chi ni iin tēe jā cúñáhnú inī ñayīví yáhá, nduú ní jícūhun inī dē tūhun ndíchí ñúcuán. Chi tú ní jícūhun inī dē nícu, de mā cáhnī cuitī dē maá Jětōhō ō, Yāa jā vii cúñáhnú.

⁹ Chi cúu tá cúu nūū cáhān tutū īī:
Ndācá jā ní nsāhá tūha Yāa Dios jā cuu nchivī jā
mānī jín yā,
ni iin ñúcuán nduú ní jínī jínúū nchivī, de ni nduú
ní jínī jín sóho jī,
de ni nduú ní nquíji jā súcuán cani inī jī.
Cáchi tutū.

¹⁰ Sochi ndá máá ó chi nī stéhēn Yāa Dios ndá ñúcuán nūū ō jín Espíritu Santo yā. Chi maá Espíritu jínī vāha yā de stéhēn yā ndihi, chi jondē ndācá tūhun ndíchí cā maá Yāa Dios.

¹¹ Chi ni iin nchivī mā cūú cunī jī nāsa jáni inī incā nchivī, chi maá jī-ni jín ánō jī cúu jā jínī. De suni súcuán ni iin nchivī nduú jínī jī nāsa jáni inī Yāa Dios, chi maá-ni Espíritu Yāa Dios cúu jā jínī.

¹² De maá ó chi nī nīhīn ō Espíritu ñúcuán jā vāji nūū Yāa Dios, de nduú jáni inī ō tá jáni inī nchivī ñayīví. De jā ñúcuán cúu jā jícūhun inī ō nāsa nī nsāhá Yāa Dios jā vāha yóhó sīquī jā vāha inī yā.

¹³ De suu sīquī ndācá yáhá cúu jā cáhān ndá nī, de nsūú jín tūhun jā stéhēn nchivī ndíchí, chi sa jín tūhun jā stéhēn maá Espíritu. Chi stéhēn ndá nī tūhun Espíritu nūū ndá nchivī jā névāha Espíritu.

¹⁴ Sochi nchivī jāá nduú névāha Espíritu Yāa Dios, nduú jétáhvī jī ndá tūhun jā vāji nūū Espíritu, chi jáni inī jī jā tūhun naā cuitī cúu. De mā cūú

jícūhun inī ji, chi nduú névāha ji maá Espíritu jā sáhá jā jícūhun inī ji.

¹⁵ De nchivī jā névāha Espíritu, chi jícūhun inī ji nāsa íyó ndihi-ni. De nchivī ñayíví mā cūú jícūhun inī ji nāsa nchivī cúu nchivī ñúcuán.

¹⁶ Chi cáhān tutū īī: ¿Ní iin cuu cunī nāsa jáni inī maá Jětōhō ō? ¿De ní iin cuu stéhēn nūū yā? Ni iin mā cūú. Cáchi tutū. De vísō súcuán de maá ó chi jáni inī ō tá cúu nūū jáni inī Cristo.

3

Jā chíndeé táhān ndá dē jā sáhá dē tiñu Yāā Dios

¹ De nduhū, hermano, nduú ní ncúu cáhān ni jíín ndá nú tá cúu nūū cáhān ni jíín nchivī jā jíca jíín Espíritu. Chi sa nī ncāhān ni tá cúu nūū cáhān ni jíín nchivī jā cáta jíca jíín modo maá. Chi cúu ndá nú tá cúu sūchí lúli jāá ncháha ca cuja nú jíín tūhun Cristo.

² Nī stéhēn ni jāá nduú vjíín nūū ndá nú, chi cúu nú tá cúu sūchí lúli jā cáta jáxīn cā. De nduú ní ncāhān ni jíín nú tūhun vjíín jā cúu tá cúu jā cājí jā yájí nchivī ja nī jija, chi ncháha ca quenda nú jíín jondē saá. De mitan suni ncháha ca quenda nú jíín.

³ Chi cáta jíca cā ndá nú jíín modo nēhén maá nú. Chi cúcuásún inī ndá nú, de cánāá nú, de cúsíin inī nū. Túsaá de cúu ndá nú tá cúu nchivī ñayíví jā jíca jíín modo nēhén maá.

⁴ Chi iin nú cáhān: Nduhū chi jíín Pablo íní nī. De incā nū cáhān: Nduhū chi jíín Apolos. De súcuán cúu jā jíca ndá nú jíín modo nēhén maá nú.

⁵ ¿De ní iin cúu nduhū, de ní iin cúu Apolos túsaá? Vāchi mozo-ni cúu ndúū ni nūū Yāā Dios, de nī jetíñú yā nduhū tácuca candíja ndá nú maá Jětōhō

ō. Chi tá iin iin nī nī nsāhá tiñu nāsa nī jēhe maá Jētohō ō nūū ni.

⁶ Nduhū chi modo jā ní jaquīn ni tūhun yā inī ánō nū, de Apolos chi modo jā ní nchuhun dē ndute, cúu jā ní stéhēn cā dē nūū ndá nú. Sochi maá Yāa Dios cúu jā ní scuáhnu tūhun inī ánō nū.

⁷ Túsaá de nduú ná cúu sáhá tēe jā jáquīn, de saá-ni tēe jā chúhun ndute, chi sa maá Yāa Dios cúu jā scuáhnu.

⁸ De tēe jáquīn jíin tēe chúhun ndute, iin-ni cúu dē. De ndācá dē chi cuāha yā yāhvi dē nāsa tiñu nī nsāhá iin iin dē.

⁹ Chi ndá nduhū chi cúu nī tēe chíndeé táhán jā sáhá nī tiñu Yāa Dios. De ndá ndóhó cúu tá cúu itū maá Yāa Dios jā sátiñú yā jíin. De suni tá cúu iin vehe jā sáhá Yāa Dios cúu ndá nú.

¹⁰ De nduhū chi cúu nī tá cúu iin maestro albañil jā ní ntavā ni cimientto vehe ñúcuán, cúu jā ní scándíja nī ndá nú. De incā dē sāmā dē sīquī, cúu jā stéhēn cā dē nūū nū. Túsaá de tá iin iin dē ná cóo cuidado dē nāsa sāmā dē sīquī.

¹¹ De Jesucristo cúu cimientto vehe ñúcuán, de ni iin mā cūú tavā incā cimientto, chi maá yā cúu jā ní sndáhvā cuāchi ó.

¹² De ndācá nchivī cándíja, chi sáhá ji vehe sīquī cimientto ñúcuán, de á jíin ndatiñú váha tá cúu oro á plata á yūū luu, á jíin jā ñamā naā, tá cúu ñutun á itē á ndáyoho.

¹³ De natūu tiñu jā ní nsāhá iin iin ji, tú nāsa nī ndihvī inī ji sīquī maá yā. Chi maá quīvī juicio jā sáhá ndāā yā tiñu nchivī, suu quīvī ñúcuán natūu cájí tiñu ji. Chi jíin ñuhūn quijí quīvī ñúcuán, de

modo tá sáhá ñuhūn jā téñuhūn ndācá jā cúu cáyū, suni súcuán coto túní yā tiñu iin iin ji.

14 De tú nduú ní ncáyū tiñu jā ní nsáhá ji sīquī cimientu, de nīhīn ji tāhvī ji.

15 Sochi tú nduú ní ndíhvī inī ji jíin tiñu yā, de mā nīhīn ji tāhvī ji, chi modo jā cáyū tiñu ji. Sochi maá ji chí cācu ánō ji, vísō modo ja ñatin cáyū ji nū yáñuhūn.

16 ¿A nduú jíinī ndá nú jā cúu nú tá cúu templo Yāa Dios, chi ndēē Espíritu Yāa Dios inī ánō nū?

17 De tú iin nchivī stívī ji templo Yāa Dios, de stánū tāhvī yā nchivī ñúcuán. Chi ndoo ndasí íyó templo yā, de suu cúu ndá máá nú.

18 Ni iin nú mā stáhvī nú maá nú jíin jā jáni inī nū. Tú iin nchivī jáni inī ji jā ndíchí ji jíin ndá tūhun ñayívī yáhá, de vāha cā ná siáa ji, tácu coo ndíchí ndija ji jíin tūhun maá yā.

19 Chi tūhun ndíchí jā íyó inī ñayívī yáhá, tūhun naā cuitī cúu nū Yāa Dios. Chi cáhān nū tutū ī: Nchivī ndíchí cuenta ñayívī chi nátiin yā ji sīquī ndācá tūhun ndíchí ji jā jāsī ji nū tūhun yā, cáchī.

20 De cáhān tucu tutū: Maá Jētohō ō jíinī yā ndācá jā jáni inī nchivī ndíchí, chi maá-ni jā jáni cáhā inī ji, cáchī.

21 Túsaá de ni iin nú mā cútéyíí nú jā síquī ni iin tēe ndíchí. Chi cuenta ndá máá nú cúu ndihi-ni.

22 Cúu Pablo, cúu Apolos, cúu Pedro jā stéhēn ndá dē nū nū. Cúu ndihī jā íyó inī ñayívī, jā íyó mitan jíin jā coo. De vísō tú cutecū nū á cuū nū, de ndihi-ni cúu cuenta ndá nú.

23 De ndá máá nú cúu cuenta Cristo, de Cristo cúu cuenta Yāa Dios.

4

Jā sátiñú ndá apóstol sīquī tūhun yā

¹ Túsaá de cani inī ndá nú jā mozo-ni cúu ndá nī nūū Cristo, jā ní ntetiñú yā nduhū jā stéhēn ni tūhun Yāā Dios jā ní nchiyuhū jondē janahán.

² De ndāā chi tēe jā sátiñú sīquī ñúcuán, íyó responsable tá iin iin dē jā squíncuu vāha dē.

³ De nduhū chi nduú sáhá nī cuenta tú nánducú ndá nú sīquī ni nāsa sáhá nī, á tú nánducú nchivī jā cúñáhnú inī ñayīví. De juni maá nī chi nduú nánducú nī sīquī maá nī.

⁴ Chi vísō jínī ni jín ánō ni jāá nduú nā cuāchi nī, sochi nsūū ñúcuán cúu jā quéndōo ndāā ni, chi maá Jētohō ō cúu jā jító túnī nduhū.

⁵ Túsaá de mā nánducú ndá nú sīquī tiñu táhán nú, chi tá quenda maá quivī sá de cunī nū. Chi jondē tá ndijī maá Jētohō ō, de nastúu nijīn yā ndācá tiñu jā yíyuhū nūū neē, de stéhēn nijīn yā ndācá jā jáni inī nchivī jín ánō ji. Ñúcuán de maá Yāā Dios cuetúhún yā tá iin iin ji nāsa nī nsáhá ji.

⁶ Hermano, ndācá tūhun yáhá nī ncāhān ni tácuā quendōo vāha ndá nú. De nī ncachī ni jā maá nī jín Apolos, chi mozo-ni cúu ndúū ni nūū yā, de súcuán cúu nī iin ejemplo nūū ndá nú. De cāhān ni jā súcuán cúu nī, tácuā cutūha nú cani inī nū maá-ni tá cúu nūū cāhān tutū īī. Chi mā sáhá vixī nū jā cuetúhún nú iin tēe jā stéhēn, de incā dē nduú.

⁷ ¿De nūcu cútéyíí ndá nú nūū táhán nú túsaá? ¿De nā cuá íyó nūū ndá nú jāá nduú ní ncutahvī nū nūū yā? De tú jā ní ncutahvī nū cúu, ¿de nūcu sátéyíí ndá nú maá nú jā modo jāá nsūū jā ní ncutahvī nū cúu?

⁸ Va ja nī ncucuicá ndá nú, de ja névāha nú ndihi, jáni inī nū túsaá. De ja tátúnī ndá máá nú, de ni nduú cā jíni ñúhún nú nduhū, jáni inī nū. Nduú vāha jā súcuán cútéyí ndá nú. De nācā vāha de tú jā tátúnī ndija ndá nú nícu, tácuva va suni cuāha nú tūhun jā tátúnī ndá nī jíin nú túsaá.

⁹ De íyó tá jáni inī ni jā ndá nduhū jā cúu apóstol, chi nī nsáhá Yāa Dios jā cúu ndá nī modo tēe núu cā nūū nchivī, modo tēe jā ní ncundaā jā cuū dē. Chi ní ñayīví jíin andiví ndéhé vāha nūū ni, cúu ndá ángel jíin nchivī.

¹⁰ Chi jā síquī Cristo de cáhān ndá ji jā tēe naā cúu ndá nī. De ndá ndóhó chi va ndíchí nú jíin tūhun Cristo, jáni inī nū. De ndá nduhū chi nduú nā fuerza ni, de ndá ndóhó va íyó fuerza nū, jáni inī nū túsaá. De ndá ndóhó chi íyó yíñúhún nchivī nūū nū, sochi nūū ndá nduhū chi sáhá jéhe inī ji.

¹¹ Níí cání jā vají ndá nī de jíhī ni sōco jondē mitan. De yíchī ndá nī ndute, de cúmanī sahma nī, de nduú sáhá vāha nchivī jíin nī, de ni nduú nā vehe névāha ndá nī.

¹² De nīhin sátíñú ndá nī jíin ndahá nī. De cáhān nāvāha ji nūū ndá nī, sochi cáhān vāha nī jíin ndá ji. De jíinī ūhvī ji ndá nī, sochi jéndeé inī ni.

¹³ De cáhān nēhén ji síquī ndá nī, sochi cáhān mānī ni jíin ji. De cúu ndá nī tá cúu yācá inī ñayīví, de squéne yichī ji nduhū jondē mitan.

¹⁴ De nsūú jā tēe nī yáhá jā cucanoō nū, chi sa jā sndíhvī inī ni ndá nú, chi cúu ndá nú modo sēhe nī jā mānī ni jíin.

¹⁵ Chi vísō ná cóo ūxī mil tēe jā stéhēn tūhun Cristo nūū nū, sochi iin-ni tatá nú íyó. De nduhū

cúu modo tatá ndá nú, chi nī scándíja nī ndá nú jā ní nacani nī tūhun vāha Cristo Jesús jā scácu yā yóhó.

¹⁶ Túsaá de cáhān ndāhví nī jín nú jā ndacu ndá nú nduhū.

¹⁷ De jā ñúcuán cúu jā ní ntají nī Timoteo cuēē dē nūū ndá nú. Chi cúu dē modo sēhe nī jā mānī ni jín dē, de squíncuu vāha dē nūū maá Jētohō ō. De maá dē nachuhun inī ndá nú nāsa jíca nī jā cándíja nī Cristo, jín nāsa stéhēn ni nūū ndá grupo nchivī cándíja ndācá lado.

¹⁸ Sochi sava nú chi sáhá téyíí nú maá nú, chi jáni inī nū jā má cuēē cuitī ni cā nūū nū.

¹⁹ De nduú chi ñamā cuēē ni nūū ndá nú de tú súcuán cúnī maá Jētohō ō. Núcuán de nanducú nī síquī ndá tēe jā cútéyíí, de mā sáhá nī cuenta tūhun jā cáhān dē-ni, chi sa coto túnī ni dē de tú cuu squíncuu dē.

²⁰ Chi jā tátúnī Yāā Dios nūū ō, chi nsúú jā cáhān ō-ni cúu, chi jínī ñúhún jā cundiso poder tūhun cáhān ō jín tiñu sáhá ó.

²¹ ¿Túsaá de nāsa cúnī ndá nú? ¿A jā cuxeēn ni nūū nū tá cuēē ni, síquī jāá nduú nácani inī nū, á jā nacani inī nū de cuēē ni jín tūhun cúndāhví inī jín tūhun vitá inī?

5

Jā sáhá ndāā Pablo síquī iin cuāchi

¹ De nī nīhīn ni tūhun jā jíca ndiī iin tēe jā íyó māhñú ndá nú, chi ndéca dē naná úū dē. De xēēn ndasí sáhá tēe jīñā, chi juni nchivī jāá nduú jínī tūhun Yāā Dios, nduú sáhá ji súcuán.

² De vísō súcuán de sáhá téyíí ndá nú maá nú. Vāha cā jā cucuécá ndasí inī nū. De cánuú jā tavā

nū tēe jā sáhá cuāchi ñúcuán ná quée dē mähñú ndá nú.

³ De nduhū vísō nduú íyó nī jín ndá nú, sochi modo jā íyó nī jín nú cúu jā ñúhún inī ni ndá ndóhó. De ja nī nsáhá ndāā ni sīquī tēe jā ní nsáhá cuāchi ñúcuán, chi tá-ni cúu jā íyó nī jín ndá nú cúu.

⁴ Túsaá de ndutútú ndá nú, de maá Jētohō ō Jesucristo coo yā jín nú. De nduhū chi modo jā coo nī jín nú, chi ñúhún inī ni ndá nú. De poder maá Jētohō ō Jesús suni coo jín nú.

⁵ De ná chíhi ó tēe jīñā ndahá Satanás, tácuá ná ndóho yiqui cúñu dē, de nacani inī dē de cācu ánō dē quivī jā ndiji Jētohō ō Jesús.

⁶ Nduú vāha jā sáhá téyíí ndá nú maá nú. ¿A nduú jínī nū tūhun jā cáhān suha? Vísō jacū-ni levadura de ndāā ní ñujan sáhá, cáchī.

⁷ Túsaá de tavā ndá nú tēe jīñā tá cúu nūū squéne nú levadura jā ní ntíví. De súcuán de cuu ndá nú modo pan jā cúvāha jín ñujan jée jāá nduú nā levadura yíhí, jā yájī ndá ji vico pascua. De suu súcuán cúu ndija ndá nú. Chi ja nī jīhī Cristo jā ní nsōcō yā maá yā jēhē ō, chi cúu yā modo ticāchí pascua jā ní jīhī jā jēhē ō.

⁸ Túsaá de ná núcūhun inī ō nāsa nī ncuu vico ñúcuán, de ná cóo ndāā ndija ánō ō, de suu cúu tá cúu pan jāá nduú nā levadura yíhí. De mā sáhá ó tiñu néhén jín tiñu téhén jā cúu tá cúu levadura jā ní ntíví.

⁹ Nūū incā carta jā ní ntee nī nūū ndá nú nī ncāhān ni jā má quivī nduū nū jín nchivī jíca ndiī.

¹⁰ Sochi nduú ní ncáchī ni jā má quétáhán cuitī nū jín ndá nchivī jāá nduú cándíja jā jíca ndiī, jā ndíyo inī, jā cuīhná, jā chíñúhún ídolo. Chi tú súcuán

de jini ñúhún quee nú inī ñayíví nícu, chi nduú nā incā modo jā cujiyo nú nūū ji chi ndéē ō ñayíví jíín ji.

¹¹ Chi sa nī ncachī ni jā má quívi nduū nū jíín ndá máá nchivī jā cáhān ji jā cúu ji hermano, de tú jíca ndīi ji, á ndíyo inī ji, á chíñúhún ji ídolo, á sátúhún ji, á jíni ji, á cuíhná ji. De ni mā cājí cuitī nū stāā jíín nchivī jā sáhá súcuán.

¹² Chi nsūú tiñu nī cúu jā sáhá ndāā ni sīquī nchivī jāá nduú íñí jíín ó. Yāā Dios cúu jā sáhá ndāā sīquī ji.

¹³ Sochi nchivī jā íñí jíín ndá nú chi cánuú jā sáhá ndāā nū sīquī ji. Túsaá de cánuú jā tavā ndá nú tēe jā ní nsáhá cuāchi ñúcuán jā íyó dē mähñú ndá nú, ná quíhīn dē.

6

Jā má cáquīn ji cuāchi sīquī táhán ji nūū justicia jāá nduú cándíja

¹ De tú táhán nú jā cándíja nī nsáhá cuāchi sīquī nū, ¿de nūcu jéhēn ndá nú jíín dē nūū justicia jāá nduú cándíja? ¿De nūcu nduú sáhá ndāā ndá nú nūū táhán nú jā cándíja Yāā Dios?

² ¿A nduú jíni nū jā nchivī cándíja Yāā Dios chi iin quívi de sáhá ndāā ji tiñu nchivī ñayíví? De tú iin quívi sáhá ndāā ndá nú tiñu nchivī ñayíví, ¿de á mā cūú sáhá ndāā nū mitan sīquī iin cuāchi lulí jā sáhá ndá táhán nú?

³ ¿A nduú jíni nū jā iin quívi de sáhá ndāā ō jondē tiñu ndá ángel andiví? De nā oncā cúu tiñu ñayíví yáhá jā má cūú sáhá ndāā ō.

4 Túsaá de tú táhán nú sáhá dē iin cuāchi sīquī nū, ¿de nūcu jéhēn ndá nú sa nūū ndá tēe jāá nduú cúu dē táhán nchivī cándíja jā sáhá ndāā dē cuāchi nú?

5 Súcuán cáhān ni tácuā cucanoō ndá nú. ¿A nduú íyó ni iin tēe jícūhun inī māhñú ndá nú jā cuu sáhá ndāā dē sīquī nū?

6 Nduú íyó vāha jā iin hermano caquīn cuāchi sīquī incā hermano nūū justicia jāá nduú cándíja.

7 De jā jáquīn ndá nú cuāchi sīquī táhán nú, chi jā stíví ndasí nú cúu. ¿A nduú vāha cā jā cuandeé inī nū jā ná sáhá ji cuāchi sīquī nū á jā candeē ji ndatíñú nú?

8 De nduú chi sa ndá máá nú cúu jā sáhá cuāchi de cāndeē nū ndatíñú táhán nú, de nūū ndá hermano cúu jā sáhá nú súcuán.

9 ¿A nduú jíni ndá nú jā nchivī jāá nduú íyó ndāā, mā níhīn táhvī ji quīvi ji nūū tátúnī Yāā Dios? Mā stáhvī nú maá nú jā canī inī nū jā níhīn táhvī nū, chi ni nchivī jā jíca ndiī, ni nchivī jā chíñúhún ídolo, ni nchivī jā cásiquí ndéē táhán, ni tēe jā sáhá ndiī jíni táhán yíi,

10 ni nchivī cuīhná, ni nchivī ndíyo inī, ni nchivī jíni, ni nchivī sátúhún, ni nchivī jā stáhvī táhán sīquī xūhún, mā níhīn táhvī ji quīvi ji nūū tátúnī Yāā Dios.

11 De súcuán nī íyo sava ndá nú nícu, sochi mitan chi ja nī naquete yā ndá nú, de íyó ndoo íyó īi nū nūū yā. Chi ja nī sndáhvā yā cuāchi nú nī nsáhá yā jíni maá Jētohō ō Jesús jíni Espíritu Yāā Dios.

Jā íyó ndoo íyó īi yiqui cúñu nchivī cándíja

12 De ndāā cúu jā cáhān nchivī jā ndihi-ni tiñu íyó vāha jā sáhá ó tú nāsa cúnī ō. De vísō súcuán de nsūú ndihi sáhá jā quéndōo vāha ánō ō. Ndihi chi

cuu sáhá ó, de visō sūcuán de nduú íyó vāha jā quívi ó nū tiñu jā stíví ánō ō.

13 De ndāā cúu jā cáhān nchivī jā ndeyu cúu jā cuhun chījin, de chījin cúu jā cuhun ndeyu. Sochi iin quívi de mā cōó cā sūcuán, chi naā ndúū ñúcuán sáhá Yāā Dios. De nsūú sīquī jā sáhá ó tiñu ndiī cúu jā íyó yiqui cúñu ó, chi sa jā sáhá ó jā cúnī maá Jētohō ō. De Jētohō ō chi jító yā yiqui cúñu ó.

14 De tá cúu nū ní nastécū Yāā Dios Jētohō ō, suni sūcuán nastécū yā yóhó jíin poder yā.

15 ¿A nduú jíin ndá nú jā yiqui cúñu tá iin iin ó cúu modo ndá parte yiqui cúñu Cristo? ¿Túsaá de á cuu candeē ō iin parte yiqui cúñu Cristo de squétáhán ó jíin iin ñahan ndiī? Mā cūú cuitī sūcuán.

16 ¿A nduú jíin ndá nú jā tēe jā quétáhán jíin ñahan ndiī, de iin-ni cā yiqui cúñu nī nduu dē jíin ña? Chi cáhān tutū ī: Jā ndúū dē chi iin-ni cā yiqui cúñu cúu, cáchī.

17 Sochi nchivī jā quétáhán jíin maá Jētohō ō, chi suni sūcuán iin-ni cā cúu ji jíin yā sīquī jā cándíja ji yā.

18 Túsaá de cunu ndá nú jā má quívi nú nū tiñu ndiī. Chi ndá cā cuāchi jā sáhá nchivī, chi nsūú yiqui cúñu ji stíví ji. Sochi tú jíca ndiī ji, de sīquī yiqui cúñu ji cúu jā sáhá ji cuāchi.

19 ¿A nduú jíin ndá nú jā yiqui cúñu nú cúu templo Espíritu Santo jā ní jēhe Yāā Dios nū nū, de ndéē yā inī nū? De nsūú cuenta maá nú cúu nú.

20 Chi Yāā Dios chi yāhvi ndasí nī nacueen yā ndá nú. Jā ñúcuán cánuú jā caca yíñúhún nú nū Yāā Dios jā sáhá nú tiñu vāha jondē jíin yiqui cúñu nú jíin inī jíin ánō nū, chi cuenta Yāā Dios cúu.

7

Jā cáchī tūhun sīquī yíí jín ñasíhí

¹ Mitan de ná cáchī ni sīquī ndá tūhun jā ní jicān tūhún ndá nú nduhū nū carta. Jándáā jā vāha cā quéndōo iin tēe de tú mā cúndeē dē jín ñahan.

² Sochi sīquī jā íyó tiñu ndiī, de vāha cā jā ndācá tēe ná cóo ñasíhí maá dē, de saá-ni ndācá ñahan ná cóo yíí ña.

³ De yíí ná squíncuu vāha dē nū ñasíhí dē jā cúu dē yíí ña. De saá-ni ñasíhí ná squíncuu vāha ña nū yíí ña.

⁴ Chi ñasíhí nduú cúu sáhá ña jā cúnī ña jín yiqui cúñu ña, chi suni jā cúnī yíí ña. De saá-ni yíí nduú cúu sáhá dē jā cúnī dē jín yiqui cúñu dē, chi suni jā cúnī ñasíhí dē.

⁵ De mā sasáhán ndá nú maá nú nū táhán nú. Sochi tú cúnī nduū nū jā víhí cā cācān táhvī nū jacū tiempo, de tú íyó conforme nduū nū, de cuu sasáhán nú maá nú nū táhán nú. De ñúcuán de vāha cā jā naquetáhán tucu nú, tácuā mā cōtó túnī Satanás nduū nū sīquī tiñu ndiī.

⁶ De nsūū jā ndácu nī tiñu jā cánuú jā coo ū táhān nū, chi jā jéhe nī tūhun cúu.

⁷ Chi jétahān inī ni jā ndá tēe ná cóo mátúhún dē-ni, tá cúu nū íyó maá nī. Sochi sín sín nī nsāhá Yāā Dios iin iin dē nāsa cúu maá dē, chi sava dē cuu coo mátúhún dē-ni, de sava cā dē chi nduú chi sín nī nsāhá yā jín dē.

⁸ Túsaá de cáhān ni jín ndá nchivī jā íyó mátúhún-ni, jín ndá ñahan jā ní nguendōo ndáhvī, jā vāha cā de tú coo jī súcuán-ni, tá cúu nū íyó maá nī.

⁹ Sochi tú jínī ji jā má quēndá ji coo ji súcuán-ni, de ná cóo ūū táhān ji túsaá. Chi vāha cā jā coo ūū táhān ji nsūú cā jā jīhyó ji.

¹⁰ Sochi nūū nchivī jā ní ncuu ūū táhān chi ndácu nī tiñu jā ñahan mā sndóo ña yíí ña. De nsūú nduhū cúu jā ndácu tiñu, chi sa maá Jētohō ō.

¹¹ De tú sndóo iin ñahan yíí ña, de ná quēndōo mátúhún ña-ni, de suni cuu naquetáhán ña jín yíí ña. De yíí suni mā sndóo dē ñasíhí dē.

¹² De jín sava cā nchivī chi cāhān ni yáhá jā jáni inī maá nī, de nsūú jā ní ncachī maá Jētohō ō cúu: Tú iin hermano ndéca dē ñahan jāá nduú cándíja, de tú jétahān inī ña jā cundeē ña jín dē, de mā sndóo dē ña.

¹³ De tú iin ñahan ndéca ña tēe jāá nduú cándíja, de tú jétahān inī dē cundeē dē jín ña, de mā sndóo ña dē.

¹⁴ Chi tēe jāá nduú cándíja, yíhí cuenta dē nūū Yāā Dios sīquī jā ní nquetáhán dē jín ñahan cándíja. De ñahan jāá nduú cándíja, suni yíhí cuenta ña nūū Yāā Dios sīquī jā ní nquetáhán ña jín hermano cándíja. Chi tú nsūú súcuán de sēhe ji mā quíhí cuenta ji nūū Yāā Dios, sochi mitan chi yíhí cuenta ji nūū yā.

¹⁵ Sochi yíí á ñasíhí jāá nduú cándíja, tú fuerza cúu jā cúnī ji sndóo ji táhán ji, de ná sndóo ji. Chi tú súcuán cúnī ji, de hermano á hermana cándíja nduú cánuú jā casī ji jā ndusín táhán ji jāá nduú cándíja. Chi nī ncana Yāā Dios yóhó jā cundeē mānī ō jín táhán ó.

¹⁶ Chi ndóhó jā cúu nú ñasíhí, nduú jínī nū, sanaā de candíja yíí nú sáhá nú, de cācu dē. De saá-ni

ndóhó jā cúu yíí, nduú jínī nū, sanaā de candíja ñasíhí nū sáhá nū, de cācu ña.

¹⁷ Túsaá de tá iin iin nū ná quéndōo nū nāsa nī nsáhá Jētohō ō ndóhó, jínī nāsa-ni íyó nū tá nī ncana yā ndá nū jā ní ncandíja nū. De súcuán ndácu nī nūū ndācá grupo nchivī cándíja.

¹⁸ Tú nī ncana yā iin tēe jā ní ncuu circuncidar, de súcuán ná quéndōo dē. De tú nī ncana yā iin tēe jāá nduú ní ncuu circuncidar, de mā cūú dē circuncidar.

¹⁹ Chi nduú nā cuá sáhá á cuu ó circuncidar á nduú, chi jā cánuú cā cúu jā squíncuu vāha ó tiñu jā cúnī Yāā Dios.

²⁰ Tá iin iin nū ná quéndōo nū nāsa-ni íyó nū tá nī ncana yā ndá nū nī ncandíja nū.

²¹ Tú mozo jā ní jeen nchivī cúu nū tá nī ncana yā ndóhó, de mā cúndihvī inī nū jā quee nū. Sochi tú íyó modo jā nduu libre nū, de íyó vāha jā sáhá nū.

²² Chi tēe cúu mozo jā ní jeen nchivī, de tú nī ncana Jētohō ō dē, de mitan chi nī nduu libre dē nūū cuáchi dē, de jétíñú maá Jētohō ō dē. De saá-ni tēe sátíñú cuenta maá, de tú nī ncana yā dē, de mitan de nī nduu dē mozo nūū Cristo jā ní nacueen yā dē.

²³ Chi yāhvi nī ncuu jā ní nacueen Yāā Dios ndá ndóhó. Túsaá de mā sátíñú nū nūū tiñu cāhá jā ndácu nchivī ñayíví.

²⁴ Túsaá hermano, tá iin iin nū ná quéndōo nū nūū Yāā Dios nāsa-ni íyó nū tá nī ncana yā ndá nū.

²⁵ De mitan de síquī nchivī jā íyó mátúhún-ni, de nduú nā tūhun ní ndácu maá Jētohō ō nūū ni. Sochi ná cāhān ni jā jáni inī maá nī, chi nī ncundáhví inī

Jētohō ō nduhū, de nī nsāhá yā jā cuu cāhān ndāā ni.

²⁶ Jāni inī ni jā vāha-ni quéndōo ndá tēe tú nāsa-ni íyó dē, jā síquī jā íyó tūndóhó ndá tiempo yáhá.

²⁷ Tú íyó ñasíhí nú, de mā sndóo nú ña. De tú nduú nā ñasíhí nú íyó, de mā nducú nú ña.

²⁸ Sochi tú coo ñasíhí nú, de nsūú cuāchi cúu. De tú quetáhán iin ñahan lúlí jín tēe, de suni nsūú cuāchi cúu. Sochi nchivī jā íyó ūū táhān, chi nīhīn ji tūndóhó ñayíví yáhá, de cúnī ni jā má nīhīn nū tūndóhó.

²⁹ Hermano, tūhun jā cāhān ni yáhá cúu jā yachī-ni ndihi tiempo jā sáhá ó tiñu yā. Túsaá de jondē mitan de tēe jā íyó ñasíhí, ná cūndihvī cā inī dē síquī tiñu maá yā nsūú cā síquī ña.

³⁰ De nchivī jā ní jīhī táhān vehe, ná sáhá ji modo jāá nduú cúcuécá inī ji. De nchivī jā cúsiī inī, ná sáhá ji modo jāá nduú-ni. De nchivī jēen, ná sáhá ji modo jāá nsūú ndatíñú ji cúu. Mā cuáha ji tūhun jā casī ndá ñūcuán jā má cūndihvī inī ji síquī tiñu maá yā.

³¹ De nchivī jā ní ndihvī inī síquī ndatíñú ñayíví yáhá, mā cútéñú cā ji jín. Chi ja ñatin naā ndācá jā íyó inī ñayíví yáhá.

³² Cúnī ni jā má nācani ndasí inī ndá nú síquī ndācá jā íyó inī ñayíví. Chi tēe cúu soltero, ndíhvī inī dē tiñu maá Jētohō ō, nāsa cusīī inī Jētohō ō sáhá dē.

³³ Sochi tēe íyó ñasíhí, chi ndíhvī inī dē tiñu jā íyó ñayíví, nāsa cusīī inī ñasíhí dē sáhá dē.

³⁴ De suni súcuán síín síín jāni inī ñahan íyó yíí jín ñahan íyó maá. Chi ñahan íyó maá, ndíhvī inī ña tiñu maá Jētohō ō, chi cúnī ña jā coo ndoo coo iī ánō

ña jíin yiqui cúñu ña jā sáhá ña tiñu maá yā. Sochi ñahan íyó yíi chi ndíhvī inī ña jíin tiñu jā íyó ñayívi, nāsa cusī inī yíi ña sáhá ña.

³⁵ Jā váha ndá máá nú cúu jā cáhān ni sūcuán. Chi nsūú jā ndúcú nī casī ni jā coo ūū táhān nū, chi sa cúnī ni jā caca yíñúhún nú de nune nú jā satíñú cutú nú nūū maá Jētohō ō jondē jíin inī jíin ánō nū.

³⁶ De tú iin tēe íyó sēhe síhí dē, de tú cuāyāha cuiyā ji, de tú jáni inī dē jā vāha cā jā coo yíi ji, túsaá de ná sáhá dē jā jáni inī dē, de ná cuáha dē tūhun jā coo yíi ji, chi nsūú cuāchi cúu.

³⁷ Sochi tú iin tēe nī ncundaā inī dē jā cundeē sēhe síhí dē sūcuán-ni, jā má cuáha dē ji vísō jícān fuerza nchivī ji, túsaá de cuu quendōo ji tá cúu nūū cúnī dē, chi vāha-ni sáhá dē.

³⁸ Túsaá de tēe jā jéhe tūhun jā coo yíi ji, vāha-ni sáhá dē. De tēe jāá nduú jéhe tūhun, chi vāha cā sáhá dē.

³⁹ De ñahan jā íyó yíi, chi yíhí ña ndahá yíi ña juni técū dē. Sochi tá ja nī jīhī yíi ña, ñúcuán de ja nī ncuu libre ña jā quetáhán tucu ña jíin nā-ni tēe cúnī ña, de tú tēe cándíja nūū maá Jētohō ō cúu dē.

⁴⁰ Sochi jáni inī ni jā ndetū cā coo ña de tú quendōo ña sūcuán-ni. De suni jáni inī ni jā jíin Espíritu Yāa Dios cúu jā cáhān ni.

8

Sīquī cūñu jā ní nsōcō nūū ídolo

¹ De mitan de ná cáchī ni sīquī cūñu jā ní nsōcō nūū ídolo. Ndāā chi ndācá ó jáni inī ō jā jínī vāha ó nāsa cúu. De ndācá jā jínī ō ñúcuán, chi ndúcú sáhá

vīxī yóhó. De sa jā cúndáhvī inī ō táhán ó, ñúcuán sáhá jā jíja ó jíin tūhun yā.

² Tú nā-ni nchivī jáni inī ji jā jíni vāha ji, de nduú chi ncháha ca cunī cuitī ji tá cúu nūū cánuú cunī ji.

³ De sa nchivī jā mānī jíin Yāā Dios, maá ji cúu jā jétáhvī yā.

⁴ Túsaá de ná cáchī tūhun nī sīquī cūñu jā ní nsōcō nchivī nūū ídolo. Ndāā chi jíni ō jā ndācá ídolo ñayiví, nduú ndāā cuitī. De nduú nā incā yāā íyó, chi mátúhún-ni Yāā Dios.

⁵ De nchivī chi jáni inī ji jā íyó ndācá yāā inī andiví jíin ñayiví, chi cáhān ji jā íyó cuāhā ndija ndá yāā ji jíin jētohō ji.

⁶ Sochi nūū ndá máá ó chi mátúhún-ni Yāā íyó, jā cúu Tatá ó Yāā Dios. De maá yā nī nsāhá ndācá jā íyó, de cuenta maá yā cúu ndācá ó. De suni íyó iin-ni Jētohō ō Jesucristo, de jondē nūū maá yā vāji ndācá jā íyó, de suni maá yā nī nsāhá yóhó.

⁷ De nchivī cándíja, chi nsūú ndihi ji jíni tūhun yáhá. Chi sava ji nī ncāan ji nī nchiñúhún ji ídolo jondē ncháha ca candíja ji. De jondē mitan de tú yáji ji cūñu ñúcuán de sáhá ji cuenta jā ní nsōcō nūū ídolo cúu. De sīquī jāá ncháha ca cuja ji jíin tūhun Yāā Dios, de jáni inī ji jā cutéhén ánō ji sáhá cūñu jā ní nsōcō nūū ídolo.

⁸ De ndāā chi nsūú jā yáji ō cúu jā sáhá jā cuetáhvī Yāā Dios yóhó. Chi tú yáji ō, de nsūú ñúcuán sáhá jā quendōo vāha cā ō nūū Yāā Dios. De tú nduú yáji ō, de suni nduú sáhá jā quendōo núu cā ō nūū yā.

⁹ De vísō ni iin nduú jási jā cajī nū cūñu ñúcuán, sochi coto nú táhán nú jāá ncháha ca cuja jíin tūhun yā, de mā sáhá nú jā suni cajī ji vísō jáni inī ji jā cuāchi cúu.

10 Vāha cā mā cājí nú túsaá, chi sanaā de hermano nū jāá ncháha ca cuja jíin tūhun yā, cunī dē ndóhó jā yájī nū inī vehe nūū íyó ídolo, chi jíinī vāha nú jāá nduú nā cuá sáhá. De súcuán de sáhá nú jā cuu inī dē jā suni cajī maá dē cūñu jā ní nsōcō nūū ídolo, vísō jáni inī dē jā cuāchi cúu.

11 De súcuán de stíví nú ánō hermano nū jāá ncháha ca cuja jíin tūhun yā, vísō jíinī vāha maá nú jāá nduú nā cuá sáhá jā cajī nū. De nduú vāha jā sáhá nú súcuán, chi suni jēhē maá dē nī jīhī Cristo.

12 De tú súcuán stíví nú ánō hermano nū jāá ncháha ca cuja jíin tūhun yā, túsaá de sīquī maá Cristo cúu jā sáhá nú cuāchi.

13 Túsaá de tú cūñu ñúcuán sáhá jā quívi hermano ni cuāchi, de mā cājí cuitī cā ni cūñu ñúcuán, tácuā mā sáhá nī jā quívi dē cuāchi.

9

Sīquī jā íyó derecho ndá apóstol

1 De maá nī chi jíca libre ni, de íyó derecho ni sīquī jā cúu nī apóstol, tēe jā ní ntají yā jā scáca tūhun yā. Chi nī jinī ni nūū maá Jētohō ō Jesús, de ndá máá nú cúu tiñu jā ní nsáhá nī jā ní squívi nī ndá nú ndahá Jētohō ō.

2 De tú sava cā nchivī nduú jétáhví ji jā cúu nī apóstol, sochi nūū ndá máá nú chi suu cúu ndija nī. Chi sīquī jā ní scándíja nī ndá nú, de jā ñúcuán cúu nú prueba jā stéhēn jā ndíso tíñú nī jā cúu nī apóstol nūū maá Jētohō ō.

3 De tūhun yáhá cáhān ni jēhē maá nī nūū ndá nchivī jā cáhān sīquī ni:

4 Cáchī ni jā íyó derecho ni jā cajī ni coho nī jā táji nchivī de tú cúnī ni.

5 De suni íyó derecho ni tú cúnī ni cundeca nī iin hermana cándíja cuu ñasíhí nī, de caca ndúū ni jíín ña, tá cúu nūū íyó ñasíhí Pedro jíín ndá cā apóstol jíín ndá tēe cúu ñanī maá Jētohō ō.

6 ¿A jáni inī ndá nú jā maá-ni nduhū jíín Bernabé cúu jāá nduú nā derecho jā sndóo nī tiñu sáhá nī jā cutecū ni, tácuca nune cā ni jā nacani nī tūhun vāha yā, á naá cúu?

7 ¿A íyó soldado jā tēcū dē xūhún vehe dē? ¿A íyó tēe jā jítu yūcū uva de nduú yáji dē uva? ¿A íyó tēe jā scájī tīcāchí de nduú jíhi dē leche tī? Nduú cuitī. De saá-ni nduhū, ¿á nduú íyó derecho ni jā cutecū ni sīquī tūhun yā, á naá cúu?

8 De mā cānī inī ndá nú jā ndācá jā cáhān ni yáhá, maá-ni tūhun jā cáhān nchivī ñayiví cúu. Chi jondē maá ley yā jā ní jēhe yā nūū Moisés, suni sūcuán cáhān.

9 Chi cáhān nūū tutū ley yā: Mā chūhún nú ñunu yuhú stīquī, quitī jáxīn trigo, cáchī. De ndāā chi nsūū maá-ni sīquī stīquī cúu jā ní ncāhān yā sūcuán.

10 Chi suni sīquī maá ó nī ncāhān yā. Chi ley ñúcuán nī jēhe yā jā vāha yóhó, chi stéhēn jā tēe jítu jíín tēe jáxīn trigo, cánuú jā nīhīn dē sava ñúcuán quivī jā ndutútú.

11 De suni sūcuán ndá nduhū jā ní jaquīn ni tūhun Espíritu inī ánō nū, ¿de á tiñu vēe cúu nūū ndá nú tú nastútú nī nūū nū jā cutecū ni?

12 De tú sava cā tēe jā stéhēn nūū nū, íyó derecho dē jā cācān dē nūū nū, de nā oncā cúu ndá nduhū jā má cōó derecho ni jā cācān ni. Sochi nduú ní jícān ndá nī derecho ñúcuán, chi sa nī jendeé inī ni jā

caji ni cuenta maá nī, tácu mā cásī ni jā caca tūhun vāha Cristo.

¹³ De jínī ndá nú jā ndá sūtū jā sátíñú inī templo, nī ntecū ndá dē sīquī ndācá jā ní nsōcō nchivī inī templo. Chi ndá sūtū jā ní nsatíñú nūū altar nūū ní nsōcō ji quiti, suni nī nchajī dē sava quiti ñúcuán.

¹⁴ De suni súcuán nī ndacu maá Jētohō ō tiñu jā ndá tēe nácani tūhun jā scácu yā yóhó, sīquī tiñu ñúcuán nīhīn dē jā cutecū dē.

¹⁵ Sochi nduhū chi nduú ní jícān cuitī ni derecho ni yáhá, de suni nsūú jā tée nī tūhun yáhá nūū ndá nú jā taji nú nūū ni. Chi jáni inī ni jā vāha cā ná cúu ni nsūú cā jā quehen nī jā taji ndá nú, chi casī jā cúsi inī ni jā scáca nī tūhun yā súcuán-ni.

¹⁶ De nduú vāha tú sāhá téyí nī maá nī sīquī jā nácani nī tūhun jā scácu yā yóhó. Chi jā ní nteñú yā nduhū cúu, de cánuú jā squíncuu nī. Chi nācā ndáhvi nī de tú mā nácani nī tūhun yā.

¹⁷ De tú jā cúu inī maá nī cúu jā nácani nī, ñúcuán de cuu cācān ni yāhvi nī nícu. De nduú chi cánuú jā squíncuu nī, chi maá Yāā Dios nī ntee tiñu nduhū.

¹⁸ Túsaá de yāhvi nī cúu jā cúsi inī ni jā súcuán-ni nácani nī tūhun jā scácu yā yóhó, de nduú jícān ni derecho ni jā cutecū ni sīquī jā nácani nī tūhun yā.

¹⁹ Chi vísō ni iin nchivī nduú tátúnī nūū ni, sochi nī nsāhá nī maá nī mozo nūū ndācá ji jā nácani nī tūhun nūū ji, tácu nīhīn ni cuāhā ji jā candíja ji Cristo.

²⁰ De tá íyó nī jíin ndá táhán nī hebreo, de sáhá nī tá cúu nūū sáhá maá ji, tácu cuu scándíja nī ji. Chi násāhá nī maá nī modo tēe jā yíhí chījin ley Moisés, tácu cuu scándíja nī ji jā yíhí ji chījin ley ñúcuán, vísō nduú cā yíhí maá nī chījin ley.

21 De suni násāhá nī maá nī modo nchivī jāá nduú yíhí chījin ley Moisés, tácuá cuu scándíja nī nchivī ñúcuán. De vísō sūcuán de yíhí nī chījin ley Yāā Dios, chí suu cúu ley Cristo jā squíncuu nī.

22 De tá íyó nī jíin nchivī jāá ncháha ca cuja jíin tūhun yā, de sáhá nī maá nī modo jā suni ncháha ca cuja nī, tácuá cuu scándíja cā ni ji. Túsaá de násāhá nī maá nī tú nāsa íyó ndācá nchivī, tácuá jíin ndācá-ni modo ñúcuán de cuu scándíja nī sava ji.

23 Ndācá yáhá sáhá nī jā síquī tūhun jā scácu yā yóhó, tácuá suni nīhīn ni tāhvī jā ndíso tūhun yā.

24 De jíinī ndá nú jā ndá tēe jā jíinu carrera, de ndāā chí ndihi dē jíinu, sochi iin dē-ni cúndeé jā níhīn premio. De suni sūcuán nducú ndéé ndá máá nú squíncuu nú, tácuá nīhīn nū premio nūū yā.

25 De ndācá tēe jā cúnī cundeé síquī iin deporte, chí scuáha dē de jíto dē maá dē. Sūcuán sáhá ndá dē tácuá nīhīn dē iin premio jā cúu corona ndahá yúcū ñutun jā ñamā naā. Sochi ndá máá ó sa ndúcú ndéé ó tácuá nīhīn ō iin premio jā má náā cuitī.

26 De saá-ni maá nī, suni ndúcú ndéé nī modo tá sáhá tēe jíinu, de nduú ndúcú ndéé cāhá nī. De sáhá nī tá sáhá ndá tēe cánāá juego jāá nduú jéhe íyú dē, chí quée tiñu jā sáhá nī.

27 Chí sa sndóho nī yiqui cúñu nī, de sndíhvī inī ni maá nī jā squíncuu nī. Chí vísō sndíhvī inī ni incā nchivī jā nducú ndéé ji, de tú nduú ndúcú ndéé maá nī, de snāā ni premio ni.

10

Sīquī jā má chíñúhún ji ídolo

¹ Hermano, cúnī ni jā ná jícūhun inī ndá nú nāsa nī jica ndá tatā ō jondē janahán. Chi ndihi ji nī jica chījin vīcō jā ní stéhēn ichi nūū ji, de ndihi ji nī nchāha māhñú ndute Mar Rojo jā ní ncusín de nī nune ichi.

² De súcuán cúu jā ní nduu inuú ndá ji jíin Moisés, chi nī niqūin ji dē chījin vīcō jíin māhñú mar.

³ De ndihi ji chi inuú-ni nī nchajī ji alimento jā ní jēhe maá Espíritu.

⁴ De suni ndihi ji nī jihi ndute jā ní jēhe Espíritu. Chi nī jihi ji ndute jā ní nquene yīcā cava nūū ní jica nuu ji. De Cristo cúu tá cúu cava ñúcuán jā jēhe yā ndute jā cutecū ō ní cání.

⁵ De vísō súcuán de cuāhā ji nī ncunīhin inī, de nduú ní ncúsī inī Yāa Dios jíin ji, de jā ñúcuán cúu jā ní jīhī ji nūū ñuhun tíhá.

⁶ De ndācá jā ní ncuu ñúcuán, chi iin ejemplo cúu nūū ō, tácuā mā ndíyo inī ō ndācá jā nēhén, tá cúu nūū ní ndíyo inī ndá ji.

⁷ De mā chíñúhún ndá nú ídolo, tá cúu nūū ní nsāhá sava ji. Chi súcuán cāhān nūū tutū īī: Nī jēcundeē ndá nchivī, nī nchajī ji nī jihi ji vico ídolo, de nī nacuiñī ji nī jita jéhé ji nūū, cáchī.

⁸ De ni mā cācá ndīī ō tá cúu nūū ní nsāhá sava ndá ji, de nī jīhī ōcō ūnī mil ji jā iin-ni quivī.

⁹ De ni mā sāhá ó tiñu jā squitī inī ō Jētohō ō, tá cúu nūū ní nsāhá sava ji, de nī jīhī ji jā ní ntiin cōō ji nī nsāhá yā.

¹⁰ De ni mā cāhān sōó nú sīquī Yāa Dios, tá cúu nūū ní ncāhān sōó sava ji, de nī jīhī ji jā ní jahñī ángel yā ji.

¹¹ De ndācá jā ní ncuu ñúcuán, chi iin ejemplo cúu nūū ō. De súcuán yósō nūū tutū tácuā ná

chúhun vāha inī maá ó. Chi ndá maá ó cúu nchivī técū quīvī jā cuándihi ñayīvī.

¹² Túsaá de ndá ndóhó jā jáni inī nū jā íñí nīhin nú jāá nduú sáhá nú cuāchi, de coto má quīvi nú cuāchi.

¹³ Chi íyó jā ndúcú squīvi ndá ndóhó nūū cuāchi, de inuú-ni ndóho ndá nú súcuán jondē jíin ndá cā nchivī. Sochi cuu cundeé cucáhnú inī nū maá Yāā Dios, chi mā cuáha yā tūhun jā caa cā coto túnī Satanás ndóhó, chi maá medida-ni jā cuu cundeé nú jíin. Chi sa tú vāji jā ndúcú squīvi ndóhó cuāchi, de chindeé yā ndóhó jā quee nú de cundeé nú sīquī.

¹⁴ Ñanī mánī, mā chíñúhún cuitī ndá nú ídolo túsaá.

¹⁵ Cáhān ni jíin ndá nú jā cúu nú nchivī jā jícūhun inī, de sáhá nú cuenta de tú íyó ndāā tūhun jā cáhān ni.

¹⁶ Maá vaso ī jā nácuetáhví ó jēhē, suu jíhi cáhnú ó jā stéhēn ō jā inuú-ni cúu ndihi ó chi nī jati níñi Cristo jā sīquī ō tá nī jíhi yā yīcā cruz. De stātílā jā scuáchi ó, jā yájī cāhnú ó, suu stéhēn jā inuú cúu ndihi ó sīquī jā ní jēhe Cristo yiqui cúñu yā nī jíhi yā jēhē ō.

¹⁷ De vísō cuāhā ō íyó, de iin-ni nchivī cúu ó, chi iin-ni stātílā ñúcuán yájī cāhnú ó sīquī jā cándíja ó.

¹⁸ Cūndēhé ndá nú nāsa sáhá nchivī Israel. Ndá nchivī jā yájī quiti jā ní nsōcō nūū yā, chi inuú-ni cúu ndihi jí sīquī jā yájī jí ní nsōcō ñúcuán.

¹⁹ De cáhān ni jāá nduú ná jétíñú ídolo, de suni nduú ná jétíñú cúñu jā ní nsōcō nūū ídolo, chi inuú-ni cúu jíin ndācá cā cúñu.

²⁰ De suni cáhān ni jā nchivī jāá nduú jíin tūhun Yāā Dios, tá sócō jí, de nūū tāchī sócō jí, nsūú nūū

Yāa Dios. De nduú cúnī ni jā quīvi nduū ndá nú jín tāchī.

²¹ Mā cūú coho ndá nú vaso maá Jētohō ō de tú jíhi nú jā ní nsōcō nū tāchī. De mā cūú caji nū nū mesa Jētohō ō de tú yáji nū jā ní nsōcō nū tāchī.

²² Mā quívi nduū ō súcuán jín tāchī, tácuā mā sáhá ó jā cucuíñū Jētohō ō yóhó. ¿A jáni inī nū jā íyó téyí cā maá ó nsūú cā maá yā jā má cūú cuāha yā castigo yóhó, á naá cúu?

Ndihi-ni chi sáhá ó jín tūhun cúndáhvī inī

²³ De ndāā cúu jā cáhān nchivī jā ndihi-ni tiñu íyó vāha jā sáhá ó tú nāsa cúnī ō. De nduú chi nsūú ndihi sáhá jā quendōo vāha ánō ō. Ndihi chi cuu sáhá ó, de vísō súcuán de nsūú ndihi sáhá jā cuja táhān ó jín tūhun yā.

²⁴ Chi cánuú jā sáhá ó jā vāha táhān ó, nsūú maá-ni jā vāha maá ó.

²⁵ Cuu caji ndá nú ndihi-ni cūñu jā cúyāhvi nū yáhvi, de mā cātūhún nú de ni mā cāní inī nū á jā ní nsōcō nū ídolo cúu.

²⁶ Chi cuenta maá Jētohō ō cúu ñayīví jín ndiviī jā íyó inī, de cuu cuetíñū ó.

²⁷ De tú iin tēe jāá nduú cándíja cana dē ndóhó jā caji nū jín dē, de tú cúnī nū quihīn nū, túsaá de caji nū ndācá jā cani dē nū nū. De mā cātūhún nú de ni mā cāní inī nū á jā ní nsōcō nū ídolo cúu.

²⁸ Sochi tú cachī iin-ji nū nū jā cūñu jā ní nsōcō nū ídolo cúu, ñúcuán de mā cājí nú, chi sīquī jā jáni inī ji jā cuāchi cúu, de sīquī jāá nduú cúnī nū jā quívi ji cuāchi.

²⁹ De súcuán cáhān ni sīquī jā incā ji jáni inī jā cuāchi cúu, vísō nsūú súcuán jáni inī maá nú. De

sanaā de cāhān iin nú: ¿A nduú íyó libre ni jā caji ni jā cúnī maá nī, vísō jāni inī incā ji jā cuāchi cúu?

³⁰ De tú nācuetáhvī nī nūū Yāā Dios de yājī ni, ¿de nājēhē cāhān ji sīquī ni jā yājī ni? cachī nū.

³¹ Nduú chi ndihi jā sáhá nú, vísō jā caji nū á jā coho nú, á nā-ni tiñu sáhá nú, de ndihi-ni sáhá yíñúhún nú jín Yāā Dios, tácuā cunī nchivī jā vii cúñáhnú yā.

³² De mā sáhá nú tiñu jā squívi nú nchivī nūū cuāchi, cúu nchivī hebreo, cúu nchivī ndá nación jāā nduú jínī tūhun Yāā Dios, cúu nchivī cándíja Yāā Dios.

³³ De nduhū chi ndúcú nī jā ná cúsiī inī ndācá nchivī jín ndá tiñu jā sáhá nī. Nduú ndúcú nī jā váha maá nī-ni, chi sa ndúcú nī jā sáhá nī jā váha cuāhā nchivī, tácuā cācu ndá ji.

11

¹ De ndacu ndá nú nduhū, tá cúu nūū ní ndacu maá nī Cristo.

Sīquī nāsa cánuú sáhá ndá ñahan jā ndútútú

² Vāha sáhá ndá nú, hermano, jā níní núcūhun inī nū nduhū, de ndíhvī inī nū jín ndá tiñu jā ní stéhēn ni nūū nū.

³ Sochi cúnī ni jā ná jícūhun inī ndá nú jā Cristo cúñáhnú nūū ndācá tēe. De tēe cúñáhnú dē nūū ñasíhī dē. De Yāā Dios cúñáhnú yā nūū Cristo.

⁴ Tú iin tēe ñúhún dē xiní dē tá jícān táhvī dē á nācāni dē tūhun nūū ndútútú nchivī cándíja, túsaá de jéhe dē tūhun canoō maá dē.

⁵ Sochi iin ñahan, tú nduú ndásī xīnī ña tá jícān táhvī ña á nācāni ña tūhun, túsaá de jéhe ña tūhun

canoō maá ña, chi iin-ni cúu ñúcuán jíin jā sēté xīnī ña.

⁶ Chi tú mā cásī ña xīnī ña, de vāha cā ná sēté ndihi ña xīnī ña túsaá. De tú cúcanoō ña jā sēté ña xīnī ña á jā sēté ñíí ña, de ná cásī ña túsaá.

⁷ Sochi tēe chi mā cásī dē xīnī dē, chi maá dē cúu muestra jā stéhēn nāsa cúu Yāa Dios jā cúñáhnú yā. De ñahan chi sa stéhēn ña jā cúñáhnú tēe.

⁸ Chi tá nī nsáhá yā tēe, de nsūú jíin yiqui ñahan ní nsáhá yā, chi sa jíin yiqui tēe nī nsáhá yā ñahan.

⁹ De ñahan chi nī ncuvāha ña jā síquī tēe, nsūú tēe jā síquī ñahan.

¹⁰ De jā ñúcuán cánuú jā cundasī xīnī ñahan, de suu stéhēn jā cúñáhnú tēe, chi suni ndéhé ndá ángel yā nāsa sáhá ña.

¹¹ De vísō sūcuán de yóhó jā cándíja ó chi jíinī ō jā má cōó tēe de tú nduú ñahan, de mā cōó ñahan de tú nduú tēe.

¹² Chi vísō nī nsáhá yā ñahan jíin yiqui tēe, de mitan chi cácu tēe chījin ñahan, de maá Yāa Dios cúu jā sáhá ndācá-ni.

¹³ Sáhá ndá máá nú cuenta, ¿á íyó vāha de tú nduú ndásī xīnī ñahan tá jíicān táhvī ña nūū Yāa Dios?

¹⁴ Chi sáhá ó cuenta jā inī ñayíví yáhá, tú cání ixi tēe de cúcanoō dē sáhá.

¹⁵ Sochi ñahan chi sa viī cáá ña de tú cání ixi ña, chi suu nī jēhe yā jā cundasī xīnī ña.

¹⁶ De tú ní iin nchivī cúnī jī cāhān jī síquī tūhun yáhá, de ndá nduhū jíin ndá grupo nchivī jā cándíja nūū Yāa Dios, nduú nā incā costumbre jétúhún nī síquī tūhun yáhá.

Jā stíví ndá jī síquī Cena Jētohō ō

17 De íyó incā tūhun jā cánuú jā cāhān ni jíin ndá nú, chi nduú cúu cāhān ni jā vāha sáhá nú. Chi tá ndútútú ndá nú de nduú sáhá jā quéndōo vāha cā nū, chi sa jā stíví ndá nú.

18 Xihna cā tūhun yáhá cāhān ni, chi níhīn ni tūhun jā tá ndútútú ndá nú de cúsin inī nū. De jáni inī ni jā ndāā cúu.

19 Chi níni coo sava nú jā cusín inī, tácuā natūu ní-ni nchivī cúu jā cándíja vāha mähñú ndá nú.

20 De jā cúsin inī ndá nú súcuán tá ndútútú nú, de nsūú cena maá Jētohō ō cúu jā yáji nū túsaá.

21 Chi tá yáji ndá nú, de tá iin iin nú cúnī jā caji xihna cā nsūú cā ndá táhán nú. De súcuán de sava nú nduú níhīn, de jíhī sōco, de sava nú jíni jā jíhi cuāhā.

22 ¿A nduú névāha ndá nú vehe nūū caji nū coho nú, á naá cúu? Chi jā sáhá ndá nú súcuán cúu jāá nduú íyó yíñuhún nú inī vehe nūū ndútútú nchivī jā cándíja Yāā Dios, chi sáhá nú jā cúcanoō nchivī jāá nduú ná névāha. ¿Nāsa cāhān ni jíin ndá nú túsaá? ¿A cāhān ni jā vāha sáhá nú? Nduú chi nsūú jā vāha cúu jā sáhá ndá nú súcuán.

Síquī jā ní jaquīn Jētohō ō Cena yā

(Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20)

23 Chi tūhun yáhá jā ní nastéhēn ni nūū ndá nú, chi nūū maá Jētohō ō nī níhīn ni: Jā maá jacuāā jā ní nastúu dē Jētohō ō Jesús, de nī nquehen yā stātílā.

24 De xihna cā nī nacuetáhví yā nūū Tatá yā, de nī scuáchi yā, de nī ncāhān yā jíin ndá tēe scuáha jíin yā: Quehen de caji ndá nú, chi yáhá cúu yiqui cúñu nī jā ní nsōcō ni jā síquī ndá nú. De níni caji

ndá nú súcuán jā nūcūhun inī nū nduhū jā ní jīhī ni jēhē nū. Ncachī yā.

²⁵ De suni súcuán nī nquehen yā vaso tá nī ncuu nī ncuxíní yā jíín ndá dē, de nī ncāhān yā: Jā ñúhún vaso yáhá cúu nīñī ni jā sáhá cutú trátū jeé jā scácu nī nchivī. De ndācá vuelta tá jíhi ndá nú, de nūcūhun inī nū nduhū. Ncachī yā.

²⁶ Chi ndācá vuelta jā yájī ndá nú stātílā ñúcuán de jíhi nú vaso ñúcuán, chi súcuán stéhēn nū jā ní jīhī Jētohō ō jēhē ō. De súcuán sáhá ndá nú jondē quīvī jā nenda yā.

Sīquī nāsa cajī yíñúhún ji Cena yā

²⁷ De tú nā-ni nchivī cajī ji stātílā ñúcuán á coho ji vaso Jētohō ō ñúcuán, de tú nduú sáhá yíñúhún ji nūū Yāā Dios, túsaá de sáhá ji cuāchi jāá nduú íyó yíñúhún ji sīquī yiqui cúñu maá Jētohō ō jíín sīquī nīñī yā.

²⁸ Túsaá de coto túnī ndá nú maá nú tú íyó ndoo ánō nū jāá nduú nā cuāchi nú. De sá de cuu cajī nū stātílā ñúcuán de coho nú vaso ñúcuán.

²⁹ Chi tú iin nchivī nduú yájī nduú jíhi yíñúhún ji de nduú nūcūhun inī ji jā yiqui cúñu yā cúu, de nchivī ñúcuán chi nīhīn ji castigo tú cajī ji coho ji.

³⁰ Jā ñúcuán cúu jā íyó cuāhā nchivī cúhū jíín nchivī íyó xíí mähñú ndá nú. De sava ji ja nī jīhī.

³¹ Sochi tú coto túnī ō maá ó jondē ncháha ca cajī ō, de Jētohō ō chi mā cuāha yā castigo yóhó.

³² De tú maá Jētohō ō jéhe yā castigo nūū ō, de súcuán sndóho yā yóhó tácuā mā tánū tāhvī ō jíín nchivī ñayíví.

³³ Ñanī mánī, túsaá de tá ndútútú ndá nú jā cajī nū cena yā, de cundetu táhán nú tácuā cajī inuú nú.

³⁴ De tú iin nchivī jīhī ji sōco, de xihna cā vehe ji ná cājī ji, tácuā mā stívī ji nūū ndútútú ndá nú. De súcuán de mā cuáha yā castigo ji. De quīvī jā cuēē ni nūū ndá nú, de cachī ni nāsa coo sava cā tiñu.

12

Sīquī ndá tāhvī jā jéhe Espíritu

¹ Hermano, cúnī ni jā ná jícūhun inī ndá nú sīquī ndācá tāhvī jā jéhe Espíritu Santo nūū ō, suu ndācá modo jā sátíñú iin iin ó nūū Yāā Dios.

² De jínī ndá nú jā tá nī ncuu nú nchivī jāá nduú cándíja, de nī ndihvī inī nū nī nchiñúhún nú ndá ídolo ñihín.

³ De mitan de ná jícūhun inī nū jā tú ní nchivī cáhān nāvāha ji sīquī Jesús, de nsūú jíin poder Espíritu Yāā Dios cúu jā cáhān ji súcuán. De ni iin ji suni mā cūú cáhān ji jā Jētohō ji cúu Jesús, de tú nduú ndēē poder Espíritu Santo inī ji.

⁴ De síin síin tāhvī jéhe yā jā sáhá iin iin ó tiñu yā, sochi iin-ni maá Espíritu Santo cúu jā jéhe.

⁵ De síin síin tiñu sáhá iin iin ó, sochi nūū iin-ni Jētohō ō sátíñú ndācá ó.

⁶ De síin síin modo sáhá ó tiñu yā, sochi iin-ni Yāā Dios cúu jā sáhá ndá tiñu ñúcuán jíin ó.

⁷ De nūū tá iin iin ó nī jéhe Yāā Dios tāhvī jā sáhá Espíritu yā jíin ó, tácuā ná sáhá ó jā cuja ndá táhān ó jíin tūhun yā.

⁸ Chi sava ó nī nīhīn ō tāhvī jā cáhān ndīchí ó tūhun yā, jā sáhá maá Espíritu. De sava cā ō nī nīhīn ō jā cúu jícūhun vāha inī ō de cáchī tūhun ó, de suni maá Espíritu sáhá.

⁹ De nūū sava cā ō nī jéhe yā tāhvī jā cúu cándíja nīhin ó jā squíncuu yā jā jícān ō, de sava cā ō cúu

sáhá ó jā ndúvāha nchivī cúhū, de suni maá Espíritu sáhá.

¹⁰ De sava cā ō cúu sáhá tiñu ñáhnú jíin poder Yāā Dios. De sava cā ō cúu nácani tūhun yā. De sava cā ō nī nsáhá yā jā nácunī ō ndācá tūhun, tú vāji nūū Espíritu yā á nduú. De sava cā ō nī nīhīn tāhvī jā cáhān ō quéhén yuhú jāá nduú jícūhun inī ō. De sava cā ō cúu nácachī tūhun ó tūhun jā ní ncāhān táhān ó jíin incā yuhú.

¹¹ De ndācá tāhvī yáhá, chi iin-ni maá Espíritu cúu jā sájī, de síin síin jéhe yā nūū iin iin ó, nāsa jétahān inī maá yā.

Ndihi ó cúu tá cúu iin-ni cā yiqui cúñu

¹² Chi tá cúu nūū cúu iin yiqui cúñu jā íyó cuāhā parte, súcuán cúu ó jíin Cristo jā cúu ó modo yiqui cúñu yā, chi iin-ni cā cúu ó jíin yā. De vísō cuāhā parte cúu ó, sochi iin-ni cúu ó, tá cúu iin yiqui cúñu jā íyó cuāhā parte.

¹³ Chi iin-ni cā nī nduu ó jíin yā nī nsáhá iin-ni maá Espíritu Santo tá nī jenduté ndācá ó. Súcuán cúu vísō cúu ó nchivī hebreo á nchivī griego, vísō mozo jā ní jeen nchivī á tēe sátíñú cuenta maá. De ndihi ó chi iin-ni Espíritu nī nīhīn ō.

¹⁴ De iin yiqui cúñu chi nsūú iin-ni parte cúu, chi sa cuāhā parte cúu.

¹⁵ De tú jēhē cāhān: Nsūú cuenta yiqui cúñu cúu nī, chi nsūú ndahá cúu nī, de nduú chi iin parte yiqui cúñu cúu ndija.

¹⁶ De tú sōho cāhān: Nsūú cuenta yiqui cúñu cúu nī, chi nsūú tīnūú cúu nī, de nduú chi suni iin parte yiqui cúñu cúu ndija.

17 De tú ní yiqui cúñu ó cúu tīnūú, ¿de nāsa cunini ó túsaá? De saá-ni tú ní yiqui cúñu ó cúu sōho, ¿de nāsa nīhīn xicō ō túsaá?

18 Sochi Yāa Dios nī nchutáhán yā tá iin iin parte yiqui cúñu, nāsa nī ncuu inī yā jā coo.

19 Chi tú iin-ni parte cúu ndihi, de nsūú ní iin yiqui cúñu cúu túsaá.

20 De nduú chi cuāhā parte íyó, de iin-ni yiqui cúñu cúu.

21 De ni mā cūú cāhān tīnūú jíin ndahá: Nduú jíni ñúhún nī ndóhó. De saá-ni xīnī, mā cūú cāhān jíin jēhē: Nduú jíni ñúhún nī ndóhó.

22 Chi sa ndācá parte yiqui cúñu jā jáni inī ō jā núu cā fuerza, sa suu cúu jā cánuú cā.

23 De ndācá parte jā jáni inī ō jāá nduú cáá vāha, sa suu ñuncúún cā chúhun ó sahma. De ndá parte jāá nduú cáá viī, sa vāha cā jāsī ō.

24 Chi ndá parte jā cáá viī, nduú cánuú jā cundasī. Chi súcuán nī nchutáhán Yāa Dios yiqui cúñu, jā ñuncúún cā jíto ó jāá nduú cáá viī.

25 Súcuán nī nsāhá yā tácuā mā cúsíin ndācá parte yiqui cúñu, chi sa chindeé táhán vāha jíin táhán.

26 De tú jātū iin parte yiqui cúñu, de suni ní cáhnú jātū. De tú iin parte jíto ñuncúún ó, de suni ndihi-ni parte quéndōo vāha.

27 De ndá ndóhó chi modo yiqui cúñu Cristo cúu nú, chi iin-ni cā cúu ó jíin yā. De tá iin iin nú cúu iin iin parte yā.

28 Túsaá de síin síin tiñu nī jēhe Yāa Dios nūū ndācá nchivī cándíja jā cúu ji modo iin iin parte yā: Xihna cā ndācá apóstol jā ní jani yā jā scáca dē tūhun yā. Nūcuán de jā úū, ndá tēe nácani tūhun yā,

de jā únī, ndá tēe stéhēn. N̄úcuán de ndá nchivī jā sáhá tiñu ñáhnú jín poder yā, jín nchivī jā sáhá jā ndúvāha nchivī cúhū, jín nchivī jā chíndeé táhán, jín jā ndíso tíñú, jín nchivī jā cāhān síin síin yuhú jāá nduú jícūhun inī.

²⁹ ¿Túsaá de á ndihi ó cúu apóstol? ¿A ndihi ó nácani tūhun? ¿A ndihi ó stéhēn? ¿A ndihi ó cuu sáhá tiñu ñáhnú?

³⁰ ¿A ndihi ó cuu sáhá jā nduvāha nchivī cúhū? ¿A ndihi ó cuu cāhān síin síin yuhú? ¿A ndihi ó cuu nacachī tūhun incā yuhú ñúcuán, á naá cúu? Nduú chí síin síin táhvī nī nīhīn ndācá ó.

³¹ Túsaá de cundihvī inī ndá nú jā cācān nū jā cuāha Yāa Dios táhvī jā cánuú cā nūū nū. De mitan de ná stéhēn ni nūū ndá nú iin jā váha cā nūū ndācá cā táhvī ñúcuán, suu tūhun cúndáhvī inī táhán.

13

Sīquī tūhun jā cúndáhvī inī táhán

¹ Vísō tú cuu cāhān ō quéhén yuhú jā cāhān ndá nchivī á jā cāhān ndá ángel Yāa Dios, de tú nduú cúndáhvī inī ō táhán ó, de ndá tūhun jā cāhān ō cúu tá cúu iin tambor jā naxín cáxín á iin platillo jā naxín cáxín jā sáhá jā cúcúxí sōho nchivī.

² De vísō cuu nacani vāha ó tūhun yā, de cuu jícūhun inī ō ndācá tūhun yuhū yā jín ndācá tūhun ndíchí, de tú nduú cúndáhvī inī ō táhán ó, de nduú nā tiñu cuitī ō túsaá. De vísō cuu candíja téyíí ó jā jondē cuu cāhān ō jā cujiyo yucu, sochi tú nduú cúndáhvī inī ō táhán ó, de nduú nā tiñu cuitī cúu.

³ De vísō ná sājī ō ndihi jā névāha ó cuu nchivī ndāhvī, de vísō ná cuāha ó tūhun jā teñuhūn nchivī

yóhó jā síquī tūhun yā, de tú nduú cúndáhvī inī ō táhán ó, de nduú ná jétíñú cuitī túsáá.

⁴ Nchivī jā cúndáhvī inī chi íyó paciencia jíin táhán, de íyó mānī inī, de nduú cúcuásún inī. De nduú sáhá vīxī, de nduú sáhá téyíí maá.

⁵ Nduú sájéhe inī, nduú ndúcú jā cuu maá, nduú quítī inī, nduú chúhun inī tūhun quítī inī.

⁶ Nduú cúsiī inī jíin tiñu néhén jā sáhá ndá táhán, chi sa cúsiī inī jíin tiñu váha.

⁷ Nchivī jā cúndáhvī inī táhán chi ndihi-ni jéhdē inī jā ndoho jēhē táhán, de nduú jéncuiñī jā cándíja táhán, jíin jā ñúhún inī jā squíncuu táhán, jíin jā jéndeé inī jíin táhán.

⁸ Tūhun cúndáhvī inī chi mā náā cuitī. De quiji quíivī jāá nduú cā nacani ji tūhun, de ni mā cáhān cā ji quéhén yuhú, de ni nduú cā jíini ñúhún tūhun ndíchí.

⁹ Chi nduú jíinī vāha vāha ó mitan, de tūhun yā jā nácani ó suni jacū-ni cúu.

¹⁰ Sochi tá quiji quíivī jā cunī ō ndihi, ñúcuán de mā cōó cā jā jíinī ō jacū-ni, chi ndihi-ni cunī ō.

¹¹ Tá nī ncuu ó sūchí lúli de nī ncāhān ō tá cáhān sūchí lúli, de nī jani inī ō de nī jícūhun inī ō modo sūchí lúli. Sochi tá nī jahnu ó de nī sndóo ó modo sūchí lúli.

¹² De suni súcuán, jacū-ni jícūhun inī ō mitan, modo jā ndéhé ó nūū iin espejo jāá nduú nijin vāha. Sochi cúcuéé cā de jícūhun cájí inī ō ndihi. De mitan chi jacū-ni jíinī ō, sochi cúcuéé cā de cunī vāha ó nāsa Yāá cúu yā, tá cúu nūū jíinī vāha yā yóhó nāsa nchivī cúu ó.

¹³ Túsáá de íyó ūnī tūhun jā quéndōo cutú níí cání: jā candíja nīhin ó jā squíncuu yā jā ní nquee

yuhú yā, jā cuhun inī ō ndācá jā váha jā coo, jín jā cundáhvī inī ō táhán ó. De tūhun cundáhvī inī chi ñáhnú ndasí cā cúu nū ndācá cā yáhá.

14

Sīquī jā cáhān ji quéhén yuhú

¹ Túsaá de cundihvī inī ndá nú jā cundáhvī inī nū táhán nú, de suni cundihvī inī nū cācān nū ndá tāhvī jā jéhe Espíritu Santo. De tāhvī jā cánuú cā cúu jā nacani nú tūhun yā.

² Chi tēe jā névāha tāhvī jā cáhān dē quéhén yuhú jāá nduú jícūhun inī dē, chi maá-ni Yāā Dios jínī jā cáhān dē, de nchivī chi nduú. Chi ni iin ji mā jícūhun inī jā cáhān dē. Chi sáhá Espíritu Santo jā cáhān dē ndá tūhun yuhū.

³ Sochi tēe jā nácani tūhun yā, chi jín nchivī cáhān dē tácuca cuja ji jín tūhun yā, de sndíhvī inī dē ji, de cáhān dē tūhun ndeé inī jín ji.

⁴ De tēe jā cáhān incā yuhú jāá nduú jícūhun inī, chi maá dē-ni cúu jā jíja jín tūhun yā. Sochi tēe jā nácani tūhun yā chi sa suha sáhá dē jā nchivī cándíja, jíja ji jín tūhun yā.

⁵ Jétahān inī ni jā ndihi nú cuu cáhān nū quéhén yuhú jāá nduú jícūhun inī nū, sochi jā cánuú ndasí cā cúu jā nacani nú tūhun yā. Chi ñáhnú cā tiñu sáhá tēe jā nácani tūhun yā nsūú cā tēe jā cáhān incā yuhú jāá nduú jícūhun inī. Chi tú nduú nā tēe jā cachī tūhun nā tūhun cúu jā cáhān dē, de mā cuetíñú jā cuja nchivī cándíja.

⁶ Jā ñúcuán hermano, tá cuēē ni nū ndá nú de tú cáhān ni jín yuhú jāá nduú jícūhun inī nū, ¿de nāsa cuetíñú ñúcuán túsaá? Sochi tú cáhān ni iin tūhun jā ní stéhēn yā, á iin jā cutūha nú tūhun ndāā, á iin

jā nácani nī tūhun yā, á iin jā stéhēn ni nūū nū, suu ñúcuán cúu jā cuetíñú.

⁷ Ná sáhá ó cuenta jā instrumento música, vísō nduú técū, de cuu cata, tá cúu flauta jíín arpa. De tú nduú jíta síín síín nota, ¿de nāsa cunī ō nā yaā jíta?

⁸ De tú trompeta nduú ndáhyū cājí, de ni iin tēe mā sáhá tūha dē jā quíhīn de guerra.

⁹ De saá-ni ndá ndóhó, tú nduú cáhān cājí nú tūhun jā jícuhun inī nchivī, ¿de nāsa cunī ji nāá cúu jā cáhān nū? Chi tūhun jā cáhān nū chi vāchi tāchī-ni jíso cuāhān jíín.

¹⁰ De ndāā chi íyó cuāhā yuhú inī ñayīví, de ndācá yuhú chi íyó nchivī jícuhun inī.

¹¹ Sochi tú nduú jícuhun inī ō yuhú jā cáhān iin tēe, de cúu ó tá cúu tēe ñuū jíca nūū tēe jā cáhān, de suni tá cúu tēe ñuū jíca cúu dē nūū maá ó.

¹² De jā ñúcuán ndá ndóhó jā cúnī ndasí nú nīhīn nū tāhvī jā jéhe Espíritu, cācān nū tāhvī jā sáhá jā cuja nchivī cándíja jíín tūhun yā.

¹³ Túsaá de nchivī jā cáhān incā yuhú jāá nduú jícuhun inī ji, ná cācān táhvī ji jā cuu nacachī tūhun ji yuhú ñúcuán.

¹⁴ Chi tú jícān táhvī ō jíín incā yuhú, de maá ánō ō-ni cúu jā jícān táhvī, sochi nduú ná jétíñú jíín jāá ntúnī ō.

¹⁵ ¿Nāsa sáhá ó túsaá? Ná cācān táhvī ō jíín ánō ō, de saá-ni jíín jāá ntúnī ō. De suni ná cáta ó yaā ī jíín ánō ō, de saá-ni jíín jāá ntúnī ō.

¹⁶ Chi tú nácuetáhvī nú maá-ni tūhun jā ní nquiji nūū ánō nū, de nduú jícuhun inī nū, túsaá de tēe níni jāá nduú jícuhun inī, mā cūú nacuetáhvī dē jíín nú. Chi nduú jíínī cuitī dē nā tūhun cáhān nū.

17 Ndāā chi vāha nácuetáhvī maá nú, sochi incā dē nduú ná níhīn dē jā cuja ánō dē jíín tūhun yā.

18 Ná cútahvī ni nūū Yāā Dios jā cuāhā cā vuelta cāhān ni jíín yuhú jāá nduú jícūhun inī ō nsūú cā ndá ndóhó.

19 De vísō súcuán de tá íyó tūtú nī jíín nchivī cándíja, de jétahān cā inī ni cāhān ni ūhūn-ni tūhun jā jícūhun inī ji de stéhēn nūū ji, nsūú cā jā cāhān ni ūxī mil tūhun jíín incā yuhú jāá nduú jícūhun inī ji.

20 Hermano, mā cāní inī ndá nú modo sūchí lúlí, chi sa cuja nú jā jícūhun vāha inī nū. Sochi coo nú tá nūū cúu sūchí lúlí jāá nduú jíín ji tiñu néhén.

21 De suha yósō nūū tutū ley yā janahán: Jíín tūhun jā cāhān tēe incā yuhú, jíín tūhun jā cāhān tēe ñūū jíicá, sáhá nī jā cunini ndá nchivī yáhá tūhun nī. Sochi ni jíín ñúcuán de mā sáhá ji cuenta tūhun jā cāhān ni, cáchī maá Jētohō ō.

22 Túsaá de tú névāha ó tāhvī jā cāhān ō quéhén yuhú, ñúcuán cúu iin jā stéhēn poder Yāā Dios nūū nchivī jāá nduú cándíja, nsūú nūū nchivī cándíja. Sochi jā nácani ó tūhun yā, ñúcuán cúu jā stéhēn nūū nchivī cándíja, nsūú nūū nchivī jāá nduú cándíja.

23 Túsaá de tú ndācá nú nchivī cándíja, íyó tūtú nú de ndācá nú cāhān síín síín yuhú, de quívi ndá nchivī jāá nduú jícūhun inī jíín nchivī jāá nduú cándíja, ¿de á mā cāhān ji jā ní nduu loco ndá nú?

24 Sochi tú ndācá nú nácani tūhun yā, de tú quívi iin tēe jāá nduú cándíja á iin tēe jāá nduú jícūhun inī, ñúcuán de cunī dē jā tēe íyó cuāchi cúu dē, de coto túnī dē maá dē jíín tūhun jā nácani ndá nú.

25 De nūcūhun inī dē ndācá jā ní jani yuhū inī dē jíín ánō dē. Ñúcuán de cuiñi jíití dē de chiñúhún dē

Yāa Dios. De cāhān dē jā Yāa Dios íyó ndija yā jíin ndá nú.

Sīquī jā coo ñuncúún de coo yíñúhún tá ndútútú ó

²⁶ Túsaá de tá ndútútú ndá nú, hermano, de ndācá nú coo iin yaā ī cata nú, á iin tūhun jā stéhēn nū, á iin tūhun jā ní nsāhá Yāa Dios jā jícūhun inī nū, á incā yuhú jā cāhān nū, á jā nacachī tūhun nú tūhun incā yuhú. De ndācá ñúcuán sāhá ndá nú tácuā cuja nchivī cándíja jíin tūhun yā.

²⁷ De tú íyó tēe jā cāhān incā yuhú, de ná cāhān ūū á ūnī dē-ni, de tá iin tá iin dē ná cāhān. De suni jíni ñúhún jā nacachī tūhun iin tēe tūhun ñúcuán.

²⁸ De tú nduú nā tēe íyó jā cuu nacachī tūhun tūhun ñúcuán, de ndá tēe jā cāhān incā yuhú, vāha cā mā cāhān dē nūū ndútútú ndá nú, de ná cāhān maá dē-ni jíin Yāa Dios.

²⁹ De saá-ni ndá tēe nácani tūhun, ná cāhān ūū á ūnī dē-ni, de sava cā nū nacani inī nū tú íyó ndāā jā cāhān ndá tēe ñúcuán.

³⁰ De tú incā tēe jā ndéē nī nīhīn dē iin tūhun jā ní stéhēn yā nūū dē, túsaá de tēe cāhān ná jécuiñī dē jā cāhān dē, tácuā cāhān incā tēe ñúcuán.

³¹ Túsaá de tá iin tá iin nú cuu nacani ndá nú tūhun jā stéhēn yā nūū nū, tácuā cutūha ndá nú de coo ndeé inī nū.

³² De ndá tēe nácani tūhun, cánuú jā cuetáhví dē jā nacani incā tēe tūhun de jencuiñī jā cāhān maá dē.

³³ Chi Yāa Dios cúnī yā jā ná cóo nañíí māhñú ndá nú, nsúū jā sácā nuu de cuvaā nū. De tá cúu nūū sáhá ndá grupo nchivī cándíja,

³⁴ de saá-ni ndācá ñahan jā ndútútú jíin nchivī yā, ná cóo nañíí ña. Chi nduú vāha jā cāhān ña, chi sa cuetáhvī ña, tá cúu nū cāhān tutū ley yā.

³⁵ De tú cúnī ña cucáhnú inī ña iin tūhun, de jondē vehe ná cātūhún ña yíí ña. Chi tūhun canoō cúu de tú cāhān iin ñahan māhñú nū ndútútú nú.

³⁶ De sáhá ndá nú cuenta chi nsūú nū ndá máá nú ní nquée tūhun Yāa Dios, de suni nsūú vāchi ndá ndóhó-ni ní níhīn tūhun yā.

³⁷ Tú iin tēe jáni inī dē jā tēe nācani tūhun jíin tēe névāha Espíritu cúu dē, túsaá de ná cuetūhún dē jā tiñu jā ní ndacu maá Jētohō ō cúu jā tēe nī yáhá.

³⁸ Sochi tú nduú jetáhvī dē tūhun yáhá, de suni mā cuetáhvī ó dē.

³⁹ Túsaá, ñanī mánī, cundihvī inī ndá nú nacani nú tūhun yā, de mā cāsī nū nū tēe jā cāhān síin síin yuhú.

⁴⁰ Sochi ñuncúún de yíñúhún sáhá ndá nú ndācá tiñu.

15

Tūhun jā ní natecū Cristo

¹ Hermano, mitan de nūcūhun inī ndá nú tūhun jā scácu yā yóhó jā ní nacani nī nū nū. De tūhun ñúcuán chi ja nī jetáhvī ndá nú, de suni íñī nīhin nú jíin.

² De suni jíin tūhun ñúcuán cúu jā ní scácu yā ndá nú, de tú íñī nīhin nú jíin tūhun jā ní nacani nī nū nū, de tú nduú ní ncándíja cāhá nú.

³ Chi tūhun cánuú cā jā ní níhīn maá nī nī nastéhēn ni nū ndá nú: Jā ní jīhī Cristo síquī cuāchi ó, tá cúu nū ja cāhān tutū ī jondē janahán.

⁴ De nī jīquiyuhū yā, de nī natecū yā nūū únī quīvī, tá cúu nūū cáhān tutū ī.

⁵ De nī nenda yā nūū Pedro. De sá de nī nenda yā nūū ndihúxī cā apóstol.

⁶ De sá de nī nenda yā nūū víhí cā ūhūn ciento hermano jā íyó tutú. De sava ji técū cā mitan, de sava ji ja nī jīhī.

⁷ De sá de nī nenda yā nūū Jacobo, sá de nūū ndihi cā apóstol.

⁸ De jā sándihí de nī nenda yā nūū maá nī. De tá cúu iin jā ní ncacu yuté, súcuán cúu jā iin sanaā-ni de nī nduu nī apóstol.

⁹ Chi tēe núu cā nūū ndá cā apóstol cúu nī, de ni nsūú tēe vāha cúu nī jā cunaní nī apóstol, chi nī nsāhá nāvāha nī nchivī cándíja nūū Yāā Dios.

¹⁰ De síquī jā ní nsāhá Yāā Dios jā vāha nduhū, jā ñúcuán cúu jā cúu nī apóstol mitan. De jā ní nsāhá yā jā vāha nduhū, chí nduú cāhá ní ncúu, chí sa nī scáca cā ni tūhun yā nsūú cā ndá cā tēe apóstol. Sochi nsūú maá nī ní nsāhá, chí sa Yāā Dios nī nsāhá yā jā vāha ñúcuán jíin nī.

¹¹ Túsaá de vísō nduhū á ndá cā tēe ñúcuán, de súcuán nácani ndá nī tūhun, de suu cúu jā ní ncandíja ndá nú.

Tūhun jā natecū ndīyi

¹² De tú nácani ndá nī tūhun Cristo jā ní natecū yā māhñú ndīyi, ¿de nājēhē cáhān sava ndá nú jā má nátecū ndīyi?

¹³ Chi tú mā nátecū ndīyi, de suni mā nátecū Cristo nícu.

¹⁴ De tú nduú ní nátecū Cristo, de nácani cāhá ndá nī tūhun yā nícu, de suni cándíja cāhá ndá nú nícu.

15 Chi tú jā súcuán cúu, de cúu ndá nī tēe jāá nduú cáhān ndāā tūhun Yāā Dios, chi nī ncachī ni jā ní nastécū Yāā Dios Cristo. De tú mā nátecū ndija ndīyi, túsaá de nduú ndāā jā ní nastécū Yāā Dios Cristo.

16 Chi tú nduú nátecū ndīyi, de juni Cristo suni nduú ní nátecū yā nícu.

17 De tú nduú ní nátecū Cristo, de cándíja cáhá ndá nú de ndíso īī cā nū cuāchi nú nícu.

18 De tú jā súcuán cúu, de suni ja nī ntānū tāhvī ndá ndīyi jā ní ncandíja Cristo.

19 Chi tú mā nátecū ndīyi, de tú maá-ni sīquī iin-ni vida yáhá cúu jā űhún īnī ō jā sáhá Cristo jā váha yóhó, túsaá de ndáhvī ndasí cā cúu ó nsūú cā ndá cā nchivī, chi cándíja cáhá ó nícu.

20 De nduú chi íyó ndāā jā ní natecū Cristo māhñú ndīyi. De maá yā cúu jā xihna cā nī natecū nsūú cā ndācá cā ndīyi jā natecū.

21 Chi sīquī jā ní stívī iin-ni tēe Adán, de nī nquijéhé cuēhē jā jīhī nchivī. De suni súcuán sīquī jā ní nsāhá iin-ni tēe Cristo, de nátecū nchivī.

22 Chi tá cúu nūū jīhī ndihi ó sīquī jā cúu ó tatā Adán, de suni súcuán natecū ndihi ó sīquī jā yíhí ó ndahá Cristo.

23 Sochi tá iin iin nāsa ndíta táhán maá: Xihna cā Cristo nī natecū yā, de sá de quivī ndiji yā de natecū ndá nchivī jā yíhí ndahá yā.

24 űúcuán de jīnu tiempo, de snāā yā poder ndācá enemigo jā cúñáhnú, jīn jā ndácu tiñu, jīn jā íyó poder. De ndihi jā tátúnī yā nūū, nacuāha yā nūū Tatá yā Yāā Dios.

25 Chi cánuú jā tatúnī Cristo jondē quiji quīvī jā candeē Yāā Dios poder ndācá jā jínī ūhvī nūū Cristo, de sndóho yā.

26 De jā sándihí de snāā yā cuēhē jā jhī nchivī.

27 Chi cāhān tutū īī jā ní nsāhá Yāā Dios jā cúñáhnú Cristo sīquī ndihi jā íyó, de cuetáhvī nūū yā. De tá cāhān jā cúñáhnú yā sīquī ndihi-ni, de jínī vāha ó jā maá Yāā Dios mā quihí yā ndahá Cristo, chi Yāā Dios cúu jā ní nchihí ndācá ñúcuán ndahá Cristo.

28 De tá nī nguīvi ndihi ñúcuán ndahá Cristo, sá de suni maá Cristo jā cúu yā Sēhe, quīvi yā ndahá maá Tatá yā, Yāā jā ní nchihí ndācá ñúcuán ndahá yā. De súcuán cúu jā tiin maá Yāā Dios ndihi-ni.

29 De íyó nchivī jā jénduté ji jā jéhē ndīyi. De tú mā nátecū cuitī ndīyi, ¿de nūcu jénduté ji jā jéhē ndīyi túsaá?

30 De ndá máá nī, ¿nājēhē cúu jā ndiquivī jéndeé inī ni jā íyó peligro jā cuū ni, de tú mā nátecū ndīyi?

31 Hermano, tá cúu nūū íyó ndāā jā cúsiī inī ni jā cándíja ndá nú Jētohō ō Jesucristo, suni súcuán íyó ndāā jā ndiquivī ndúcú nchivī cahnī nduhū sīquī tiñu yā.

32 De jā ní ndoho nī nī nsāhá ndá tēe xēen ñuū Efeso jā cúu dē tá cúu quiti xēen, ¿de nā cuá nihīn ni sīquī ñúcuán túsaá? Chi tú mā nátecū ndīyi, de cuu cāhān ō tá cúu nūū cáchī iin tūhun: Ná cúsiī inī ō de cajī ō coho ó, chi sanaā de teen de cuū ō, cáchī ō nícu.

33 Mā cuáha ndá nú tūhun jā stáhvī nchivī ndóhó. Chi cáchī iin tūhun: Tú jíca nú jín ndá nchivī nēhén, de stívī ji ndóhó jā má cācá ndāā cā nū.

³⁴ Nachuhun inī ndá nú, de sáhá nú tiñu ndāā, de mā sáhá cā nū cuāchi. Chi sava nú nduú jínī cuitī nū nāsa Yāā cúu Yāā Dios. Súcuán cáhān ni tácuá cucanoō ndá nú.

Sīquī nāsa natecū ndīyi

³⁵ Sochi sanaā de cáhān iin nú: ¿Nāsa natecū ndá ndīyi? ¿Nāsa coo yiqui cúñu jī? cachī nū.

³⁶ Nduú jícūhun cuitī inī nū túsaá. Chi cúu tá cúu jā chíhi ó ndācá tatā chījin ñuhun tácuá quene yūcū jī.

³⁷ De tatā jā quívi chījin ñuhun, á trigo á incā tatā, chi nsúu yūcū cúu, chi maá nūnī-ni cúu.

³⁸ De cuéé cā de tāhvī, chi Yāā Dios nī jēhe yā yūcū ndá tatā ñúcuán, nāsa nī jētahān inī maá yā, de tá iin iin tatā chi síin síin cáá yūcū nī nsáhá yā.

³⁹ De suni súcuán cúu ndācá yiqui cúñu, chi nsúu inuú cáá. Chi síin cáá nchivī, de síin cáá quiti, de síin cáá saā, de síin cáá tiacá.

⁴⁰ De suni súcuán cúu ndācá jā íyó andiví jín ndācá jā íyó ñayīví. De síin cáá vī jā íyó andiví, de síin cáá vī jā íyó ñayīví.

⁴¹ De síin jéndūtē ncandiī, de síin ndí yoō, de síin xíñū ndá tiūūn. De tá iin iin tiūūn chi suni síin síin xíñū.

⁴² De suni súcuán coo ndá ndīyi jā natecū. Ndīyi jā chíyuhū ō chi téhyū, de tá nastécū yā chi mā cúu cā.

⁴³ Jā chíyuhū ō chi ndáhvī cáá, de tá nastécū yā chi vī cuñáhnú. Jā chíyuhū ō chi nduú nā fuerza, de tá nastécū yā chi coo fuerza.

⁴⁴ Jā chíyuhū ō chi iin yiqui cúñu cuenta ñayīví cúu, de tá nastécū yā chi coo iin yiqui cúñu cuenta

Espíritu. Chi íyó yiqui cúñu cuenta ñayíví, de suni íyó yiqui cúñu cuenta Espíritu.

⁴⁵ Chi súcuán yósō nūū tutū īī: Adán, tēe jā xíhna ñúhún, nī ncuváha dē jíín vida cuenta ñayíví, cáchī. De Cristo cúu modo incā Adán ūū, de maá yā cúu Espíritu jā jéhe vida.

⁴⁶ De nsūú yiqui cúñu cuenta Espíritu cúu jā ní ncuváha xihna cā, chi sa yiqui cúñu cuenta ñayíví, sá de nduu cuenta Espíritu.

⁴⁷ De cuenta ñayíví cúu tēe jā xíhna ñúhún, chi nī ncuváha dē jíín tīcāchāā ñuhun. De Adán ūū jā cúu maá Jētohō ō, chi jondē andiví nī nquiji yā.

⁴⁸ De nchiví ñayíví yáhá, chi cúu ji táhán Adán jā ní ncuváha jíín tīcāchāā ñuhun. De nchiví jā quívi andiví, chi ndúu ji tá cáá maá Yāā jā ní nquiji jondē andiví.

⁴⁹ Chi jā cáá ó tá nūū cáá tēe jā ní ncuváha jíín tīcāchāā ñuhun, de suni súcuán coo ó tá nūū cáá Yāā jā ní nquiji jondē andiví.

⁵⁰ Tūhun yáhá cáchī tūhun nī nūū ndá nú hermano, jā yiqui cúñu ó cuenta ñayíví, mā cūú quívi nūū tátúnī Yāā Dios. Chi jā jíhī cúu, de mā cūú quívi nūū cutecū ní cání.

⁵¹ De cúnī nī jā ná jíicūhun inī ndá nú tūhun yáhá jā ní nchiyuhū: Nsūú ndihi ó cuū, sochi ndihi ó chi nasāma yiqui cúñu ó.

⁵² Chi quívi jā tivī trompeta jā sándīhí da, de iin núnúú-ni, modo iin jā nácueni ō-ni, de nasāma yā yóhó. Chi tivī trompeta, de natecū ndācá ndīyi jā má cúu cā ji. De ndācá ó jā técū ō quívi ñúcuán, chi nasāma yā yiqui cúñu ó.

⁵³ Chi jā téhyū yáhá, cánuú nūcūhun jā má téhyū cā. De jā jíhī, cánuú nūcūhun jā má cúu cuitī cā.

⁵⁴ De jā jīhī jīn jā téhyū yáhá, chi quiji quīvī jā nūcūhun jā má cúu cā mā téhyū cā. Nūcuán de quee ndaā tūhun jā yósō nūū tutū īī: Jīn poder yā nī snāā yā cuēhē jā jīhī nchivī.

⁵⁵ Túsaá de cuēhē jā cuū ō, ¿nāsa cā cuu sáhá xēēn jīn ó? Chi natecū ō. ¿De nāsa cā cundeé jīn ó? Chi snāā yā. Cáchī tutū.

⁵⁶ Chi maá cuāchi cúu jā sáhá jā cundeé cuēhē jā jīhī nchivī. De ley yā janahán sáhá jā nénda cuāchi sīquī ō.

⁵⁷ De ná cútahvī ō nūū Yāā Dios, chi jīn maá Jētohō ō Jesucristo sáhá yā jā cundeé ó sīquī cuāchi jīn sīquī cuēhē jā cuū ō.

⁵⁸ Jā ñúcuán ñanī mánī, cuiñi nīhin ndá nú de mā cācá yátá nú. De níní satíñú vāha ndá nú jīn tiñu maá Jētohō ō. Chi ja jīnī nū jāá nduú sátíñú cāhá nú jīn maá Jētohō ō.

16

Sīquī jā caquīn ji xūhún cuu ndá hermano

¹ De mitan de cāhān ni sīquī xūhún jā caquīn ndá nú jā cuu ndá hermano cándija jā ndóho ndáhví. Suni sáhá ndá máá nú tá cúu nūū ní ndacu nī nūū ndá grupo nchivī cándija jā íyó Galacia.

² Ndācá domingo de tá iin iin nú chuvāha síin nú jacū xūhún, tú nāsa nī nīhīn ndá nú, tácuā tá cuēē ni nūū nū de ja íyó tūha.

³ De tá cuēē ni, de cuāha nī carta nūū ndá tēe jā nacāji ndá nú, de tají nī dē quīhīn dē nūū ndá hermano jā íyó Jerusalén, quīsiáha dē xūhún jā ní jaquīn ndá nú.

4 De tú íyó vāha jā quīhīn ni, de suni quīhīn ni jíin ndá dē.

Jā cáhān Pablo jā quíndēhé dē ndá nchivī cándíja

5 De jā cuēē ni nūū ndá nú, de cánuú jā xihna cā región Macedonia quenda nī coo nī ñúcuán, sá de cuēē ni ñuū ndá nú Corinto.

6 De sanaā de coo nī jíin ndá nú jacū tiempo, á sanaā de coo ó nī tiempo vījin. Ñúcuán de cuu chindeé ndá nú nduhū, ní-ni cúu nūū quíhīn cā nī.

7 Chi nduú cúnī ni cuēē ni nūū nū jā yāha ñamā ni quīhīn ni, chi ñúhún inī ni jā coo nī jíin ndá nú jacū tiempo, de tú cuāha maá Jētohō ō tūhun.

8 De coo nī ñuū Efeso yáhá jondē yāha quīvī Pentecostés.

9 Chi íyó cuāhā nchivī jā scándíja nī, chi vāha jíca tiñu Jētohō ō. De suni íyó cuāhā nchivī jā íyó contra.

10 De tú cuēē Timoteo, de sáhá ndá nú jā coo siī inī dē mähñú nú, de ni iin mā cānī inī dē síquī. Chi suni tiñu maá Jētohō ō sáhá dē, tá cúu nūū sáhá nī.

11 Túsaá de ni iin ndá nú mā sájéhe inī nūū dē. Chi sa chindeé nú dē jā quíhīn cā dē, de coo ndeé coo siī inī dē, tácuā ndiji dē jā nacunī tāhán nī jíin dē. Chi ndétu ndá nī dē jíin sava cā hermano.

12 De hermano Apolos, chi nī ncāhān ndāhvī nī jíin dē jā ná cuēē dē nūū nū jíin sava cā hermano, cuēndēhé dē ndá nú. De nī jani inī dē jā má cúu cuēē dē mitan. Sochi tá nune dē de cuēē dē.

Saludo jā sándhí

13 Ndito coo inī ndá nú, de cuiñi ñihin nú jíin tūhun jā cándíja nú. De téyí coo inī nū, de coo fuerza inī nū.

14 De ndācá jā sáhá nú, de sáhá nú jíin tūhun jā cúndáhví inī táhán.

15 Hermano, jíinī ndá nú jā xihna cā nchivī vehe Estéfanos nī ncandíja ichi Acaya. De nī jēhe ji maá ji nūū tiñu jā chindeé ji ndá hermano cándíja.

16 De cúni ni jā suni ndá maá nú cuetáhví vāha nú nchivī jā sáhá súcuán, jíin ndá cā nchivī jā chindeé táhán de sátiñū sīquī tiñu yā.

17 Cúsiī inī ni jā ní nguenda Estéfanos jíin Fortunato jíin Acaico, chi ndá tēe yáhá nī nchindeé dē nduhū lugar ndá maá nú jāá nduú ní íyo nú jíin nī.

18 Chi nī ndundeé inī ni nī nsáhá ndá dē, de saáni nī nsáhá dē ndá maá nú. De cánuú jā cuetúhún nú ndá tēe jā sáhá súcuán.

19 Sáhá ndeé inī ndá nú, cáchī ndá grupo nchivī cándíja jā íyó Asia. Aquila jíin Priscila jíin nchivī cándíja jā ndútútú vehe dē, cáhān ndá ji jā sáhá ndeé ndasí inī ndá nú jíin tūhun maá Jētohō ō.

20 De ndācá hermano cáchī ji jā sáhá ndeé inī nū. De tá cáhān jíitáhán ndá nú, de yíñúhún techuhú nú ndahá ji.

21 Maá nī jā cúu Pablo, jíin ndahá maá nī tēe nī tūhun yáhá jā sáhá ndeé inī ndá nú.

22 De tú ní iin nduú íyó mānī jíin Jētohō ō Jesucristo, de ná tánū táhvī ji túsaá. De ná cáhān ō: Jētohō sá, cúni sá jā ñamā nenda ní.

23 De ñúhún inī ni jā maá Jētohō ō Jesucristo, ná sáhá cā yā jā vāha ndá ndóhó.

24 De mānī ni jíin ndá nú jā cándíja nú Cristo Jesús. Súcuán ná cóo. Amén.

Nuevo Testamento en mixteco de Ocotepec
New Testament in Mixtec, Ocotepec (MX:mie:Mixtec,
Ocotepec)

copyright © 1977 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Ocotepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Ocotepec [mie], Mexico

Copyright Information

© 1977, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Ocotepec

© 1977, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

61c6fffd-2562-5253-8242-3993f51527e9